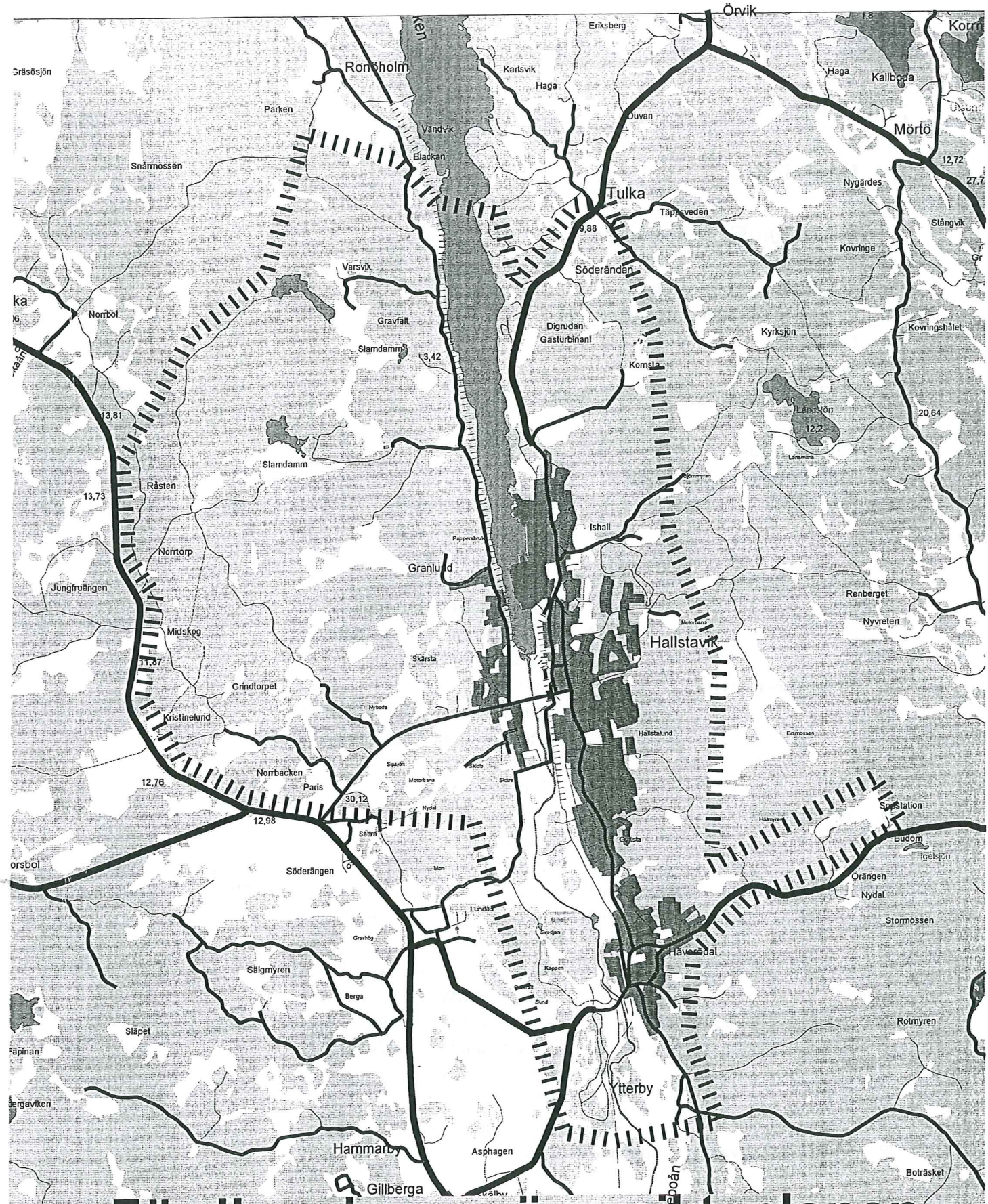

Fördjupning av översiktsplanen för tätorten Hallstavik

Antagen av kommunfullmäktige 1999-12-20

Innehåll:

				sid
1.	**Inledning**			
2.	**Befintliga förhållanden**			
2.1	**Näringsliv**			**2**
2.2	**Befolkning och bostäder**			**2**
2.3	**Offentlig och kommersiell service**			**4**
2.4	**Utbildning**			**5**
2.5	**Sysselsättning**			**6**
2.6	**Gällande planer och riksintressen**			**7**
3.	**Planförslag**			
3.1	**Mål för ortens utveckling**			**9**
3.2	**Bostäder**	3.2.1	Förtätningsområden	**9**
		3.2.2	Nytt bostadsområde	
		3.2.3	Miljökonsekvenser	
3.3	**Arbetsområden**	3.3.1	Småindustri och service	**11**
		3.3.2	Tung industriverksamhet	
		3.3.3	Miljöstörande verksamheter	
		3.3.4	Miljökonsekvenser	
3.4	**Friluftsaktiviteter**	3.4.1	Golfbana	**15**
		3.4.2	Organiserade friluftsverksamheter	
		3.4.3	Närströvområden, motionsspår	
		3.4.4	Skeboåparken	
		3.4.5	Miljökonsekvenser	
3.5	**Motorsport**	3.5.1	Befintliga anläggningar	**17**
		3.5.2	Dragracing	
		3.5.3	Miljökonsekvenser	
3.6	**Trafik**	3.6.1	Vägar	**20**
		3.6.2	Transporter av farligt gods	
		3.6.3	Kollektivtrafik	
		3.6.4	Gång- och cykeltrafik	
		3.6.5	Miljökonsekvenser	
3.7	**Teknisk försörjning**	3.7.1	Dricksvattenförsörjning	**24**
		3.7.2	VA-verksamhetsområde	
		3.7.3	Dagvattenhantering	
		3.7.4	Värmeförsörjning	
		3.7.5	Miljökonsekvenser	
3.8	**Miljökonsekvenser, sammanfattning**			**27**
4.	**Bilagor**			

Tjänsteutlåtande, P&N juli 1999
Granskningsyttrande, LST maj 1999
Kommunfullmäktiges beslut 1999-12-20

1. Inledning

Den gällande kommundelsplanen för tätorten Hallstavik är nu över tjugo år gammal. Att planen har kunnat fungera så pass länge beror på att exploateringsytorna var väl tilltagna samt att utvecklingen i Hallstavik varit lugn, med en relativt låg utbyggnadstakt. Så småningom har emellertid kommundelsplanen blivit allt mer förlegad. Då utvecklingen nu börjat vända och olika typer av markanspråk dyker upp har det blivit aktuellt att se över den strategiska planeringen för Hallstavik.

Föreliggande förslag till fördjupning av översiktsplanen utgår från att den pågående markanvändningen i de redan bebyggda delarna av tätorten ska behållas, åtminstone under den överblickbara framtiden. En fördjupning av översiktsplanen bör dessutom redovisa olika förändringar i markanvändningen samt dessas konsekvenser för miljön och sociala och ekonomiska förhållanden. Avsikten är att ge en hög handlingsberedskap inför framtiden.

Planförslaget har hållits utställt för samråd under november och december 1997, varefter en samrådsredogörelse och länsstyrelsens samrådsyttrande redovisats för kommunstyrelsens arbetsutskott.

Föreliggande planförslag är reviderat och kompletterat i enlighet med vad som framkommit genom samrådsförfarandet. Revideringen har skett i nära samråd med stadsarkitektkontoret, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen och tekniska kontoret. Kompletteringarna gäller framförallt beskrivningen av befintliga förhållanden såsom befolkning och bostäder, service, utbildning mm, men också analys av miljökonsekvenserna av föreslagna förändringar i markanvändningen.

Sedan planförslaget varit utställt för granskning under våren 1999 har det reviderats i enlighet med tjänsteutlåtande 1999-07-05 (bilaga 3). Länsstyrelsens granskningsyttrande 1999-05-03 bifogas också (bilaga 4). Efter behandling i KSAU i november 1999 har ytterligare en mindre revidering skett beträffande väg 1116.

Planförslaget har slutligen antagits av kommunfullmäktige 1999-12-20 (bilaga 5).

Servicekontoret i december 1999

Åke Widman
Generalplanearkitekt

2. Befintliga förhållanden

2.1 Näringsliv

Hallstavik är en modern bruksort, uppbyggd kring Hallsta Pappersbruk som etablerades på 1910-talet. Hela ortens tillväxt har varit avhängig bruket. Sett i ett större sammanhang ligger Hallstavik emellertid ganska centralt. Inom två timmars restid kan man nå hela Mälardalsregionen, dvs centrum för svenskt näringsliv. Inom pendlingsavstånd ligger Stockholm, Arlanda, Uppsala och Gävle.

Huvudsakligen under 60- och 70-talen tillkom ett antal mindre industriföretag, ofta med bruket som dominerande partner. I övrigt har Hallstavik en bra offentlig och kommersiell service, något överrepresenterad på grund av omfattande fritidsbebyggelse i trakten. Genom att bruket varit så dominerande präglas även samhället av detta, alltifrån utbildningssituation och studietradition till kulturliv och social samvaro. Under 90-talet har t ex ett speciellt gymnasieutbildningsprogram startats, med inriktning på det lokala näringslivets behov.

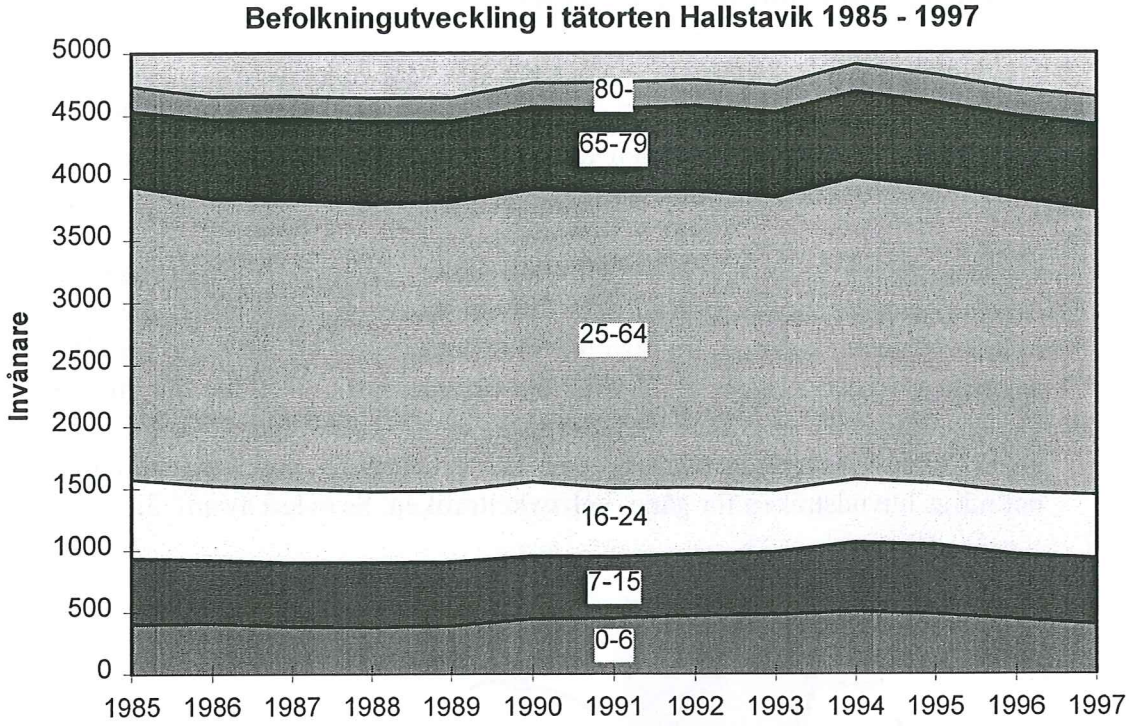
Många faktorer talar för att Hallstavik är en lämplig lokaliseringsort för tillverkande företag. Dels har orten en tradition härför, dels finns det många arbetssökande som har lämplig utbildningsbakgrund. Det finns också goda möjligheter att lösa godstransporterna. Hamnar med trafik på utlandet finns i Hallstavik, Hargshamn och Grisslehamn. Hamnen i Hallstavik ägs av Hallsta Pappersbruk och tar emot fartyg med ett djupgående av 7,5 meter. Hallstavik är också den enda orten i kommunen som har järnvägsförbindelse (normalspårig). Denna används endast för godstransporter. Ett par kilometer väster om Hallstavik passerar riksväg 76 i nordsydlig riktning. Vägförbindelsen västerut mot Uppsala utgörs av länsväg 1113 som dock med tanke på det stora antalet tunga transporter till orten inte är av acceptabel kvalitet.

Genom att Hallstavik också har tillgång på kontorslokaler är en utveckling med fler administrativa och privata tjänster möjlig. Orten är dessutom lämplig för distansarbete. Även en satsning på turistnäringen har goda möjligheter att lyckas. Detta skulle förutom fler arbetstillfällen ge orten en bättre näringspolitisk balans.

2.2 Befolkning och bostäder

År 1997 hade Hallstavik 4645 invånare, varav 2378 män och 2267 kvinnor, och Hallstaviksbygden 7188, varav 3692 män och 3496 kvinnor. Antalsmässigt har befolkningen i orten och bygden har varit relativt konstant sedan 1980. Av figuren på nästa sida framgår befolkningsutvecklingen i Hallstavik mellan åren 1985 - 1997. Den tillfälliga befolkningsökningen 1994 berodde på att ett antal flyktingar flyttade in i Hallstavik för att sedan flytta vidare till Norrtälje stad.

Befolkningsprognosen från 1996 redovisar inte några större förändringar av antalet invånare fram till år 2005. En viktig osäkerhet i prognosen är dock hur arbetsmarknaden kommer att utvecklas. För närvarande brottas Hallstaviksbygden med en omfattande arbetslöshet. Om detta inte ändras på sikt finns det risk att folk tvingas flytta för att finna ny sysselsättning.

Hallstaviksbygdens befolkning har endast ökat med 4% den senaste tioårsperioden. Det ska jämföras med cirka 20% för hela kommunen. Kommunens övriga bygder har ökat med 15-20% utom södra Norrtäljebygden som ökat med drygt 40%. Hallstaviksbygden har således inte alls haft samma positiva befolkningsutveckling som den övriga kommunen under de senaste 10 åren.

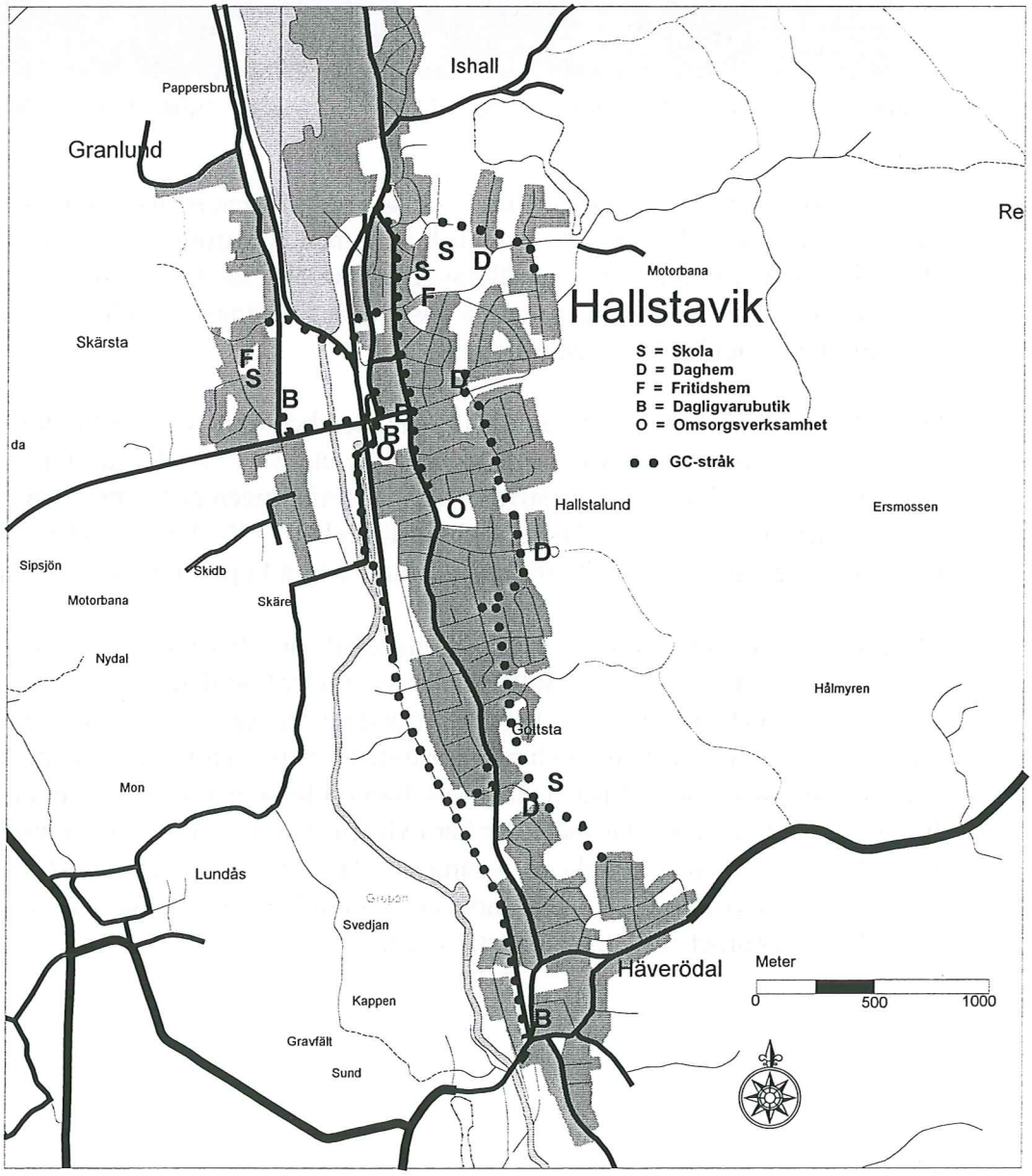
Inom Hallstaviks tätort finns totalt 2340 permanentbostäder, varav 840 i form av smålägenheter (upp till 2 rok). Av dessa bostäder utgör 1190 enbostadshus och 1150 ligger i flerbostadshus. Ungefär 60% av tätortsbefolkningen är bosatta i småhusen. Av lägenhetsbeståndet är 42% (485 st) hyreslägenheter i Roslagsbostäders ägo. Inom planområdet finns dessutom 25 fritidshus, varav några ligger inom tätortsområdet.

I takt med att den lokala arbetsmarknaden minskat har uthyrningssituationen för lägenhetsbeståndet i Hallstavik stadigt försämrats under 90-talet. Vakansgraden är nu uppe i nästan 30%, vilket är mycket alarmerande. På senare tid har även konkurser bland ägarna till bostadsrätter och hyresfastigheter haft negativ inverkan på den lokala bostadsmarknaden. Olika åtgärder har från tid till annan vidtagits för att öka inflyttningen till orten. Roslagsbostäder har nyligen startat en drive för att möjliggöra för folk som studerar i Uppsala att bosätta sig i Hallstavik. För närvarande bedöms dock möjligheterna små att åstadkomma en ökad inflyttning på annat sätt än att försöka skapa fler arbetstillfällen i Hallstabygden.

2.3 Offentlig och kommersiell service

I Hallstavik finns fyra större livsmedelsbutiker, varav två i centrum, en i Skärsta och en i Häverödal. Lokaliseringen gör att tillgängligheten är relativt god, men för många boende i Gottsta är avståndet till närmaste dagligvaruaffär mer än 1 km. Detta kan för de äldre och funktionshindrade utgöra ett problem.

På nedanstående karta har också befintliga skolor, daghem, fritidshem samt omsorgsverksamheter markerats. Bortsett från Skärsta skola och fritidshem är dessa lokaliserade 2-300 meter öster om trafikstråket Gottstavägen – Carl Wahrens väg. Huvuddelen av bostäderna ligger också öster om Gottstavägen, vilket medför att de mindre barnens trafikmiljö är relativt god. Projektet Barnens skolvägar 1994 har lett till några förbättringsåtgärder i ortens gång- och cykelvägnät. På kartan redovisas de befintliga huvudstråken för gång- och cykeltrafiken. Se också avsnitt 3.6.4.

2.4 Utbildning

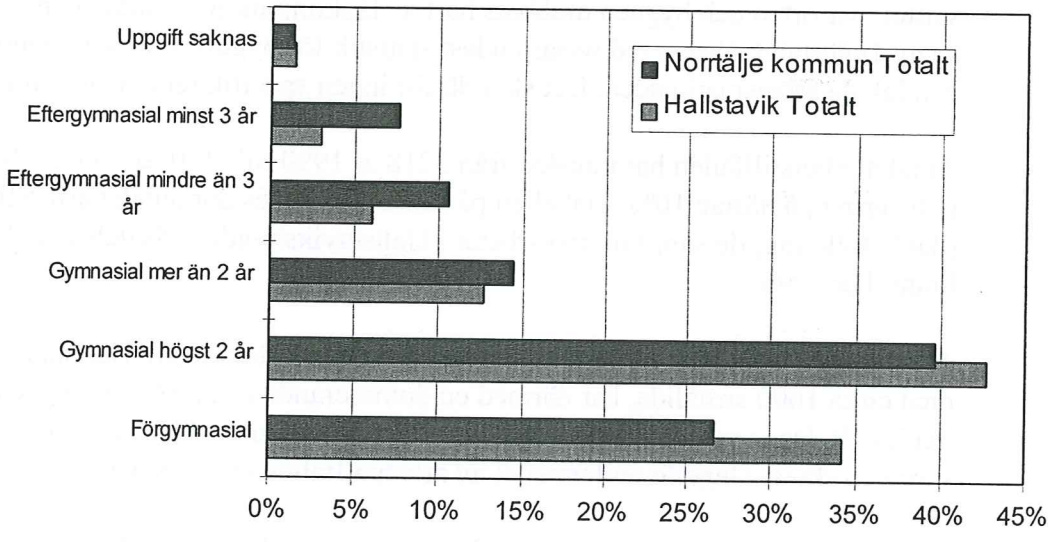
Norrtälje kommuns befolkning har en låg utbildningsnivå jämfört med Stockholms län och riket. De främsta orsakerna till detta är dels kulturellt betingade, dels beroende på arbetsmarknadens struktur i Norrtälje kommun. Den genomsnittligt låga utbildningsnivån är alarmerande eftersom efterfrågan på välutbildad arbetskraft ökar i takt med att kunskapsinnehållet blir större både i varu- och tjänsteproduktionen. Tillgången på välutbildad arbetskraft kommer således att vara både en viktig faktor för framgång för befintliga företag och som etableringsfaktor för potentiella företag.

I nedanstående tabell redovisas hur befolkningen 20-64 år i Hallstavik fördelar sig antalsmässigt mellan olika utbildningsnivåer.

Utbildningsnivå	Hallstavik		
	Totalt	Män	Kvinnor
Förgymnasial	901	494	407
Gymnasial högst 2 år	1126	579	547
Gymnasial mer än 2 år	335	205	130
Eftergymnasial mindre än 3 år	160	60	100
Eftergymnasial minst 3 år	79	40	39
Uppgift saknas	36	18	18
Totalt	2637	1396	1241

I nedanstående diagram jämförs utbildningsnivån hos befolkningen 20-64 år i Hallstavik med kommunen som helhet.

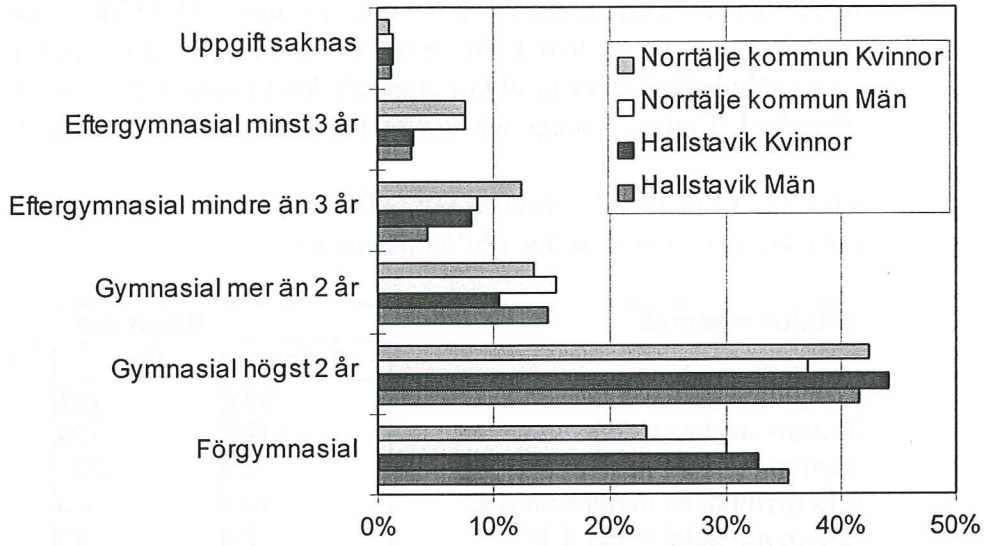
Jämförelse av utbildningsnivå hos befolkningen 20-64 år i Hallstavik och Norrtälje kommun 1996

Det är tydligt att utbildningsnivån är väsentligt lägre i Hallstavik än i kommunen. Detta är allvarligt speciellt med hänsyn mot vad som konstaterades inledningsvis där kommunen har väsentligt lägre utbildningsnivå än Stockholms län och riket. Hallstaviks låga utbildningsnivå beror till stor del på studietradition samt strukturen och inriktningen på näringslivet som inte efterfrågar högutbildad arbetskraft.

Utbildningsnivån för kvinnor är något högre än för männen i Hallstavik. För båda könen är dock utbildningsnivån lägre än i kommunen (se diagram nedan).

Jämförelse av utbildningsnivå hos män och kvinnor 20-64 år i Hallstavik och Norrtälje kommun år 1996

Sammanfattningsvis gäller att utbildningsnivån är påtagligt låg för både kvinnor och män i Hallstavik. Detta gäller speciellt vid jämförelser med Stockholms län och riket. Kvinnorna i Hallstavik är något mer välutbildade än männen i Hallstavik.

2.5 Sysselsättning

Trots Hallstaviks relativt goda förutsättningar, som redovisades i det inledande avsnittet, har orten och bygden drabbats hårt av lågkonjunkturen under den första halvan av 1990-talet. Nedan redovisas endast statistik för bygden eftersom denna utgör den lokala arbetsmarknaden. Det sker därför ingen specifik redovisning för orten.

Antalet arbetstillfällen har minskat från 3218 år 1990 till 2901 år 1996, vilket är en reducering på nästan 10%. I tabellen på nästa sida anges hur antalet arbetstillfällen (dagbefolkning; de som förvärvsarbetar i Hallstaviksbygden) fördelas mellan olika branscher 1996.

Tillverkningsindustrin svarar för cirka 50% av sysselsättningen. Hallsta Pappersbruk, med cirka 1000 anställda, har därmed en dominerande roll (40% av bygdens arbetsmarknad). Den andra stora arbetsgivaren är kommunen med barnomsorg, äldreomsorg och skola. Ungefär en femtedel av arbetstillfällena skapas där.

Tjänstesektorn har ökat något under de senaste åren, dock inte i den omfattning som hade behövts för att bibehålla sysselsättningen på 1990 års höga nivå. Den ensidiga näringslivsstrukturen gör att arbetsmarknaden blir känslig. Inom Hallstaviksprojektet som arbetar för att utveckla orten har det bedömts att det krävs ungefär 750 nya jobb netto i bygden för att uppnå full sysselsättning, vilket kommer att bli en svår utmaning att klara.

Antal förvärvsarbetande dagbefolkning i Hallstaviksbygden 1996. Källa: SCB,AMPAK

Bransch	Antal	Män	Kvinnor	Fördelning
Jord- och skogsbruk	57	43	14	2,0
Tillverkningsindustri	1440	1120	320	49,6
Energi, vatten, avfall	55	52	3	1,9
Byggverksamhet	119	109	10	4,1
Handel, kommunikationer	349	157	192	12,0
Finansiell verksamhet, företagstjänster	120	60	60	4,1
Utbildning, forskning	187	48	139	6,4
Vård, omsorg	453	19	434	15,6
Personliga, kulturella tjänster	88	37	51	3,0
Offentlig förvaltning	18	4	14	0,6
Ej specificerat	15	11	4	0,5
Samtliga	**2901**	**1660**	**1241**	100 %

Den obalans mellan manliga och kvinnliga arbetstillfällen som kan utläsas ur siffermaterialet torde bero på pappersbrukets dominerande ställning inom orten och att bruket traditionellt varit en arbetsplats för män. Genom den tekniska utvecklingen, som successivt underlättat arbetet, har dock andelen kvinnor inom tillverkningsindustrin ökat under decenniet. Fortfarande är dock kvinnorna i högre grad än männen hänvisade till att söka sysselsättning utanför orten. En mer differentierad arbetsmarknad är det enda som på sikt kan rätta till obalansen.

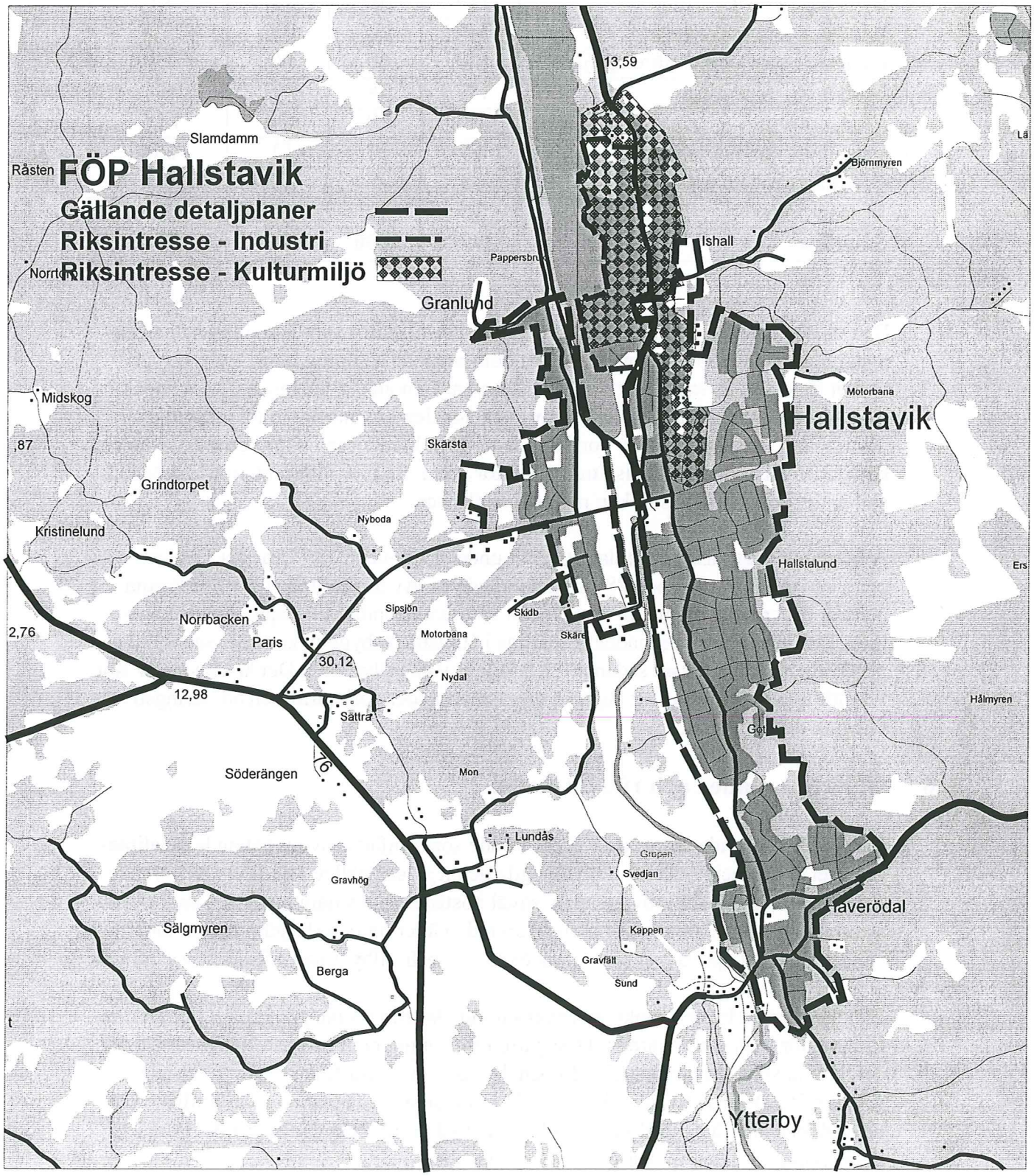
Arbetspendlingen har varit relativt stabil under 1990-talet. 1995 var det 694 som pendlade in till bygden och 889 som pendlade ut. Av utpendlarna är det 65% som pendlar till arbeten inom kommunen och 35% som pendlar till någon annan kommun. Om inte arbetsmarknaden förbättras i Hallstaviksbygden kommer sannolikt utpendlingen att öka för att sedan på sikt följas av en utflyttning. Det är således av stor vikt för bygdens framtid att läget på arbetsmarknaden förbättras och att näringslivet blir mer differentierat.

2.6 Gällande planer och riksintressen

Kartan på nästa sida redovisar vilket område som omfattas av nu gällande detaljplaner. Det är i princip hela den tätbebyggda delen av samhället. Här finns fortfarande oexploaterad mark för utbyggnad av såväl bostäder som småindustri och andra verksamheter. För Holmens Bruks industriområde gäller områdesbestämmelser som innebär att företaget själva kan bestämma över om- och tillbyggnader inom vissa gränser.

Egnahemsområdet och bruksbebyggelsen vid Hallstaviks pappersbruk utgör ett riksintresse för kulturmiljövården. Dess yttre utformning med gatunät, trädgårdar, uthus och boningshus har sin prägel väl i behåll sedan byggnadstiden under 1900-talets första hälft. Delarna är alla viktiga då de sammantagna skapar en ur kulturhistorisk, estetisk och allmänt social synvinkel mycket värdefull bebyggelsemiljö. Områdets utsträckning framgår av kartbilden på nästa sida.

I sitt granskningsyttrande i maj 1999 har länsstyrelsen utpekat Holmens Bruks industriområde som riksintresse för industriell produktion enligt 3 kap 8 § miljöbalken. Härigenom kan behovet av förändringar inom industriområdet och utvidgning av detsamma vägas mot det kulturhistoriska riksintresset.

3. Planförslag

3.1 Mål för ortens utveckling

Under arbetet med Hallstaviksprojektet de senaste åren har en vision formulerats, vars syfte är att göra Hallstavik till en utvecklingsbygd. Ur denna vision har följande övergripande målformuleringar hämtats;

- Samhället Hallstavik måste bli mer komplett och attraktivt. Det innebär bland annat utvecklad gymnasieskola, möjlighet till högre studier, bättre samhällsservice och ett samhälle som upplevs mer attraktivt än idag.
- Genom tillskapande av nya arbetstillfällen breddas arbetsmarknaden och blir mer varierad.
- Att bo och leva i Hallstavik ska innebära samma förutsättningar vad gäller utbildning, kultur, fritid och inte minst arbete som i andra delar av regionen.
- Kommunikationerna och vägarna måste förbättras så att området känns närmare både Stockholm och Uppsala.
- Hallstavik behöver profileras. Någon företeelse utöver det vanliga, något som är unikt för bygden. Det är viktigt att Hallstaviksborna ska kunna känna stolthet över sin bygd.

3.2 Bostäder

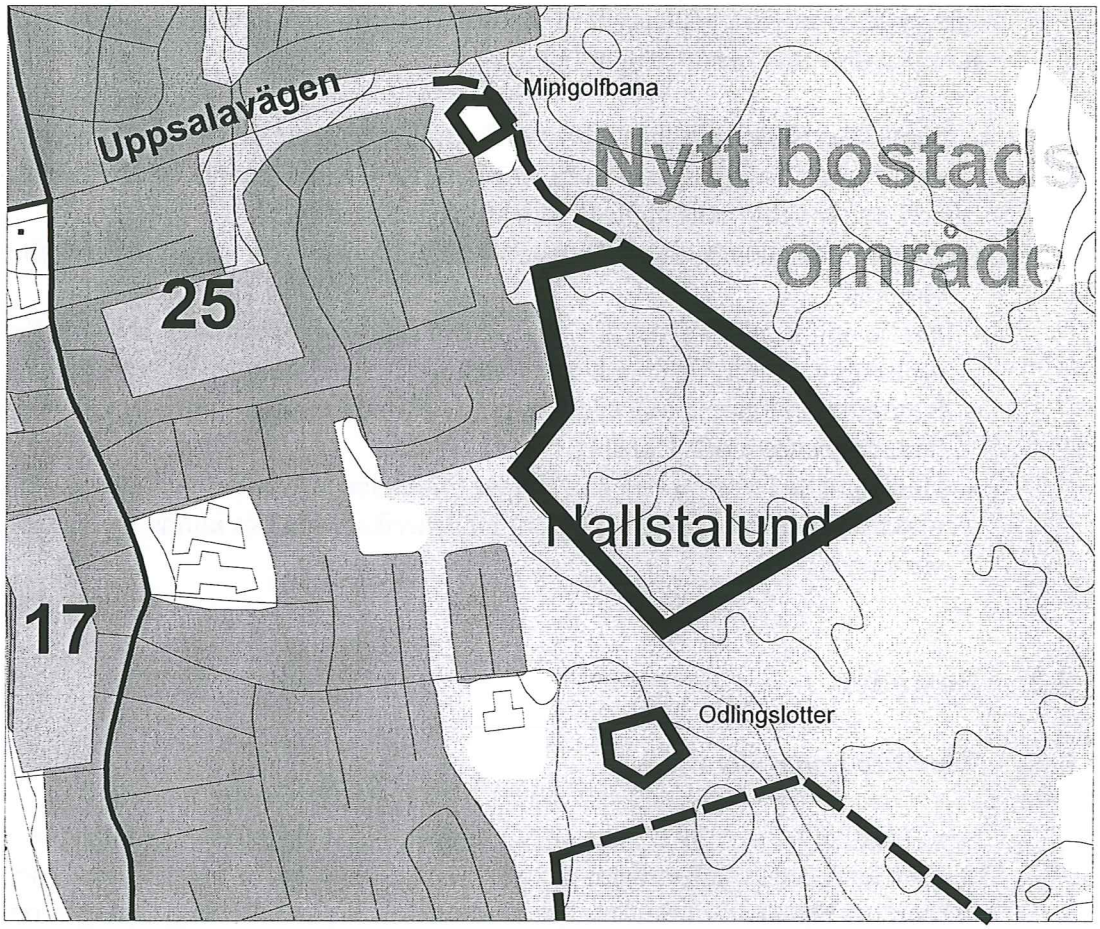
3.2.1 Förtätningsområden

Som framgår av avsnitt 2.2 har invånarantalet hållit sig relativt konstant de senaste femton åren, varför efterfrågan på nya bostäder varit ganska låg. För närvarande finns det tomma lägenheter i flerfamiljshusbeståndet. Inom det detaljplanlagda området i Hallstavik finns dessutom förtätningsmöjligheter för bostadsändamål, vilka redovisas översiktligt på plankartan. Förtätningsområdena, som är spridda över i stort sett hela tätorten, består till huvuddelen av outnyttjade eller delbara småhustomter samt mindre detaljplaner med byggrätter för enfamiljshus och parhus. En översyn av de möjliga byggrätterna visar att inom Hallstaområdet, mellan Uppsalavägen och Sofiavägen, kan cirka 55 nya bostäder byggas. Gottstaområdet kan förtätas med 35 bostäder, Pelarbacken och Sjölundshage med cirka 30 och Häverödal med cirka 40. Även om inte alla dessa möjligheter går att utnyttja bedöms bostadsförsörjningen i Hallstavik under större delen av planperioden kunna ske genom förtätning.

3.2.2 Nytt bostadsområde

Planförslaget redovisar en markreservation för bostäder som inte är detaljplanelagt tidigare. Området är beläget på bergplatån sydöst om vattentornet och omfattar cirka 12 hektar av fastigheterna Hallsta 1:66 och Hallsta 4:125. Denna utvidgning av samhället åt öster har valts med tanke på att Hallstavik redan är mycket långsträckt i nord-sydlig riktning samt att området är beläget relativt nära centrum. En lämplig exploatering med såväl villor och radhus som tvåvånings flerbostadshus kan rymma

150-170 bostäder. Någon utbyggnad kommer dock inte att ske förrän ovannämnda förtätningsmöjligheter inom planlagda områden utnyttjats. Området ska alltså betraktas som en reserv som kan tas i anspråk mot slutet av planperioden. Trafikförsörjning av området föreslås ske genom förlängning av Uppsalavägen med cirka 300 meter åt sydöst.

3.2.3 Miljökonsekvenser

Inom de områden som i planen avsatts för bostäder (förtätningsområden respektive nytt bostadsområde) finns inga kunskaper om speciella naturvärden eller rödlistade arter. Markreservationerna bedöms därför inte medföra några negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden.

De 12 hektar mark som reserverats för nytt bostadsområde nyttjas idag extensivt som närströvområde främst för boende i området vid Ekvägen och Ringvägen. Området ingår som en liten del av ett större friluftsområde öster om Hallstavik och utgörs av ett 100 - 120 årigt skogsbestånd där tall dominerar. Eftersom denna typ av skog är mycket attraktiv för friluftslivsutnyttjande medför planen vissa negativa konsekvenser för friluftslivet. Inom området finns inte några kända fornminnen.

En flygstrålningsmätning som SGU utfört visar att den översta delen av berggrunden/ jordarterna kring Hallstavik inehåller förhöjda halter av uran. Detta kan medföra risk för inträngning av radon i brunnar och bostadshus. Byggnadsnämnden bör göra bygglovssökande uppmärksamma på detta förhållande.

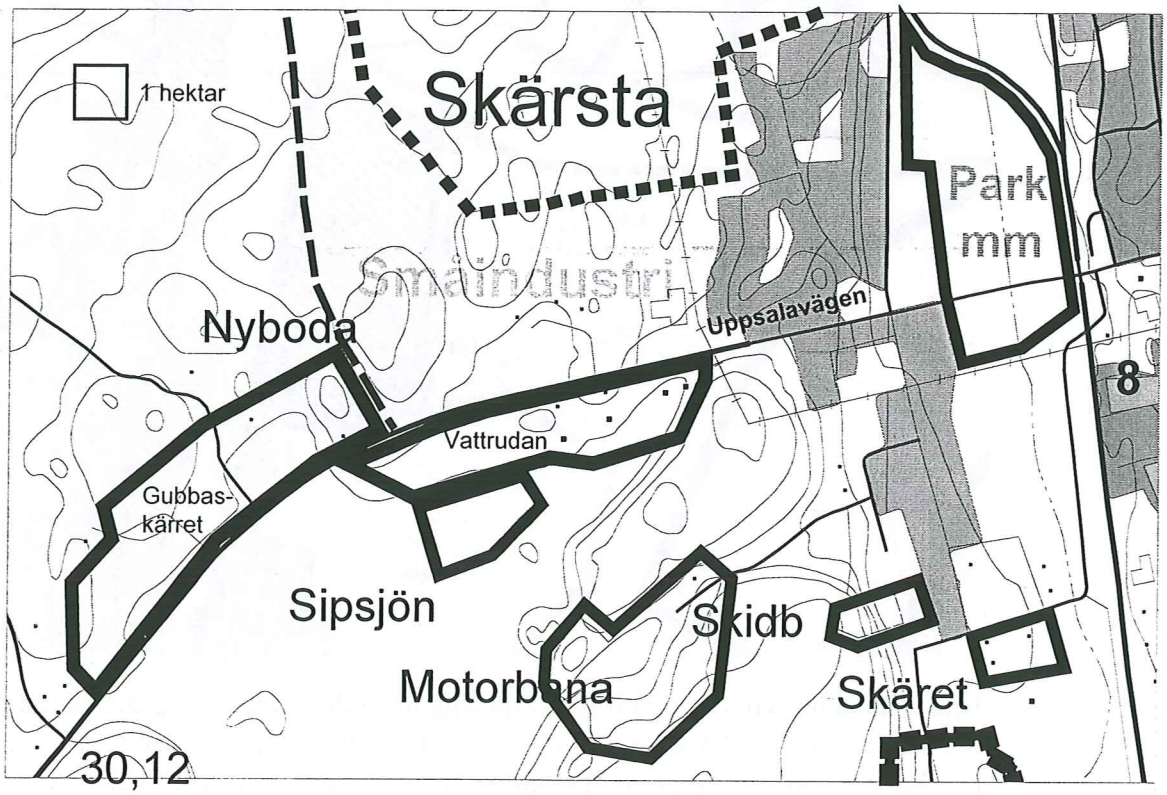
3.3 Arbetsområden

3.3.1 Småindustri och service

Som nämnts i kapitel 2 har Hallstavik bedömts som en lämplig ort för lokalisering av tillverkande företag. En förutsättning för att detta ska lyckas är att det finns lämpliga industritomter tillgängliga. Planeringskontoret presenterade i maj 1996 en utredning som bland annat visar att det finns elva oexploaterade tomter inom Skärsta industriområde och vid Svarvvägen. De flesta av dessa är dock mindre attraktiva på grund av grundläggningskostnader, terrängförhållanden eller dåligt skyltläge.

Två av de i utredningen studerade lägena föreslås nu reserveras som nyexploateringsområden för småindustri och service. Söder om Uppsalavägen ligger området Vattrudan, cirka 9 hektar, varav nästan hälften redan är ianspråktaget för verksamheter. Området bör detaljplaneras och anslutas till det kommunala VA-nätet.

Ett tidigare oexploaterat område, med ett utmärkt skyltläge, föreslås reserveras för småindustri, service och handel norr om länsväg 1111. Området Gubbaskärret omfattar 9 hektar mark som till största delen tillhör Lundås Gård. Endast en mindre del i östra kanten ägs av Hallstaviks Hyresfastigheter. Marken utgörs huvudsakligen av relativt plan skogsmark, men i östra delen finns en före detta åker. Kring området finns några äldre bostadsfastigher. Trafikförsörjningen bör lätt kunna lösas genom ett par gemensamma tillfarter från Uppsalavägen. Initialkostnaden för anslutning till det kommunala VA-verksamhetsområdet kan bli relativt hög, men den totala exploateringskostnaden per hektar är ändå lägre än i andra studerade lägen. På längre sikt kan området eventuellt utvidgas norrut.

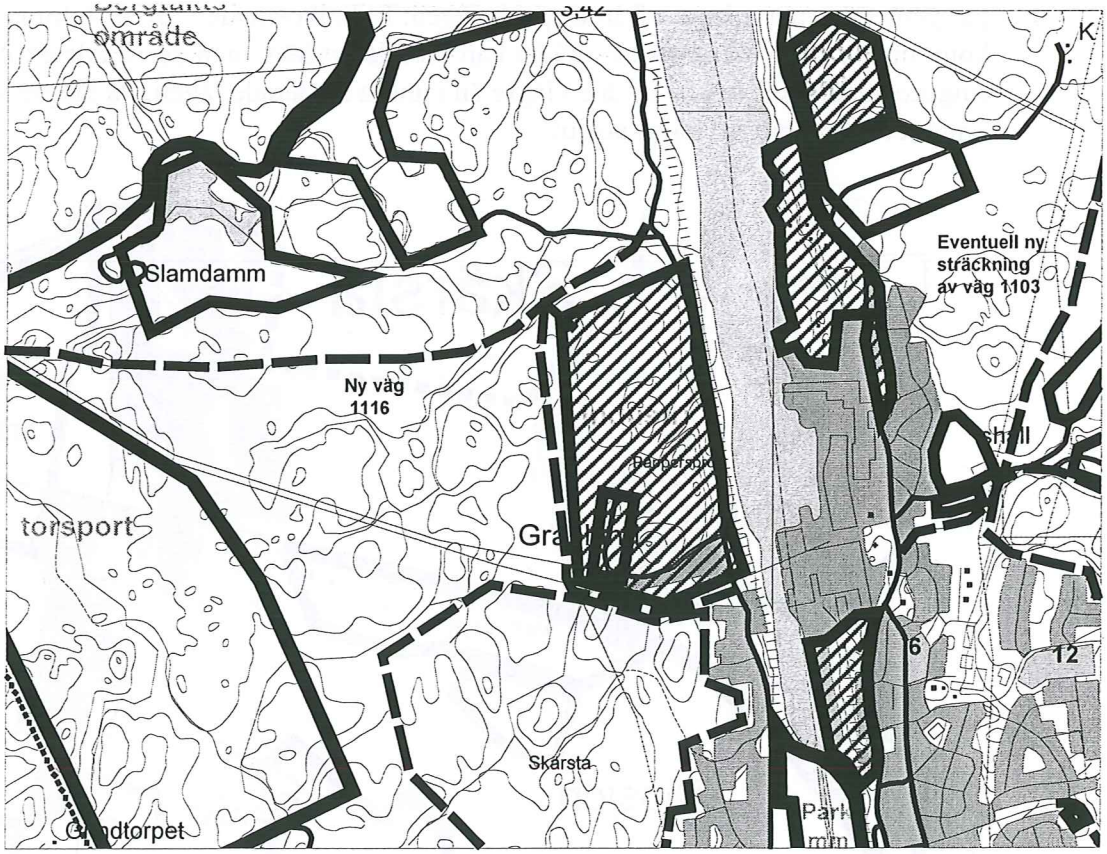

3.3.2 Tung industriverksamhet

Sedan 1997 finns FiberCentrum i Hallstavik, ett bolag vars syfte är att få igång ny industriverksamhet baserat på restprodukter från Hallsta Pappersbruk. Detta kan innebära att vissa gemensamma anläggningar behövs. Om ett restproduktkombinat ska etableras bör det således lokaliseras i anslutning till pappersbrukets fabriksområde. I planförslaget har ett markområde på 11 hektar reserverats för detta ändamål norr om Kornsta vedupplag.

Holmens bruk planerar stora investeringar i Hallstavik, vilket innebär behov av större utrymme i anslutning till det nuvarande verksamhetsområdet. Det befintliga pappersbruksområdet föreslås därför utvidgas både norrut och söderut.

På lite längre sikt bedöms det finnas behov av ett större område för tyngre industriverksamhet med behov av järnvägsankytning och tillgång till hamn. I planförslaget har därför reserverats ett drygt 56 hektar stort område norr om Granlund. Marken utgörs av en skogklädd bergplatå som i öster sluttar brant ner mot Edeboviken. I öster begränsas området av den befintliga järnvägen. Större delen av marken ägs av Holmens Bruk, men i södra delen berörs ett femtontal äldre bostadsfastigheter. VA-försörjning av området föreslås lösas lokalt i samband med exploateringen. Tillfarter till industriområdet bör vara Kustvägen för persontransporter och en nybyggd sträckning av väg 1116 för tunga transporter.

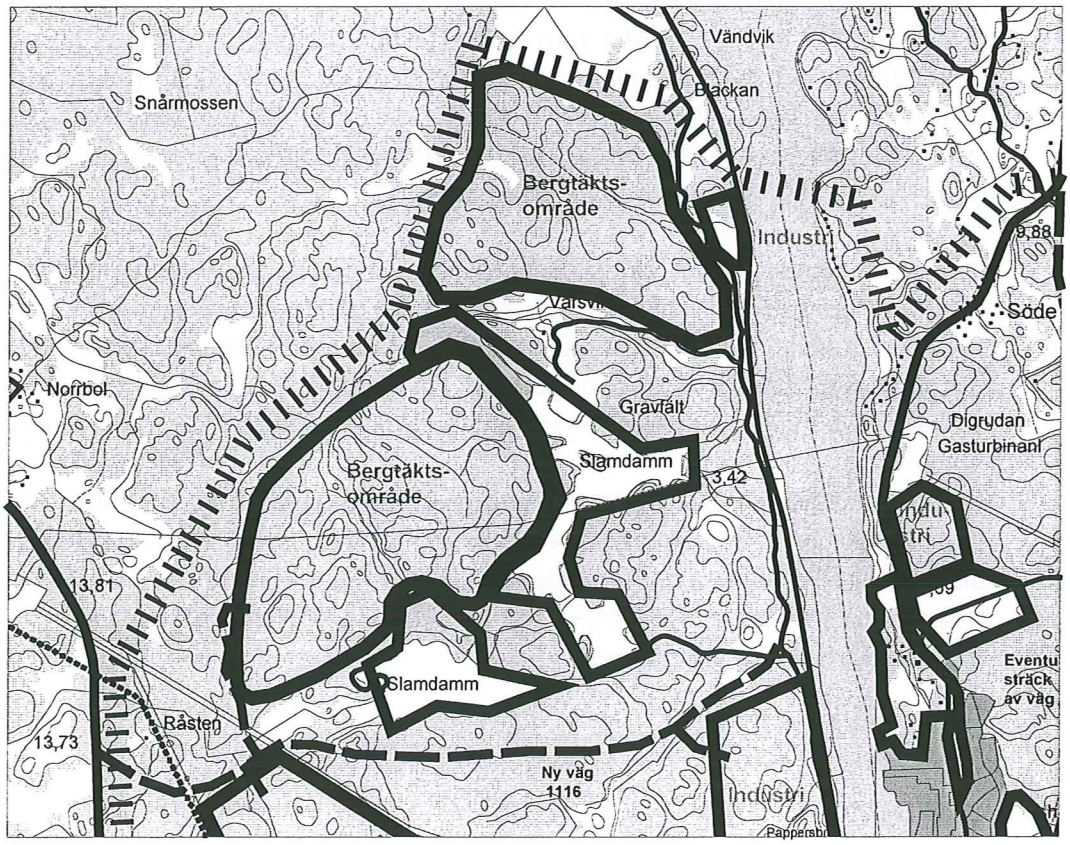
Under hand har ytterligare ett framtida läge för industrietablering diskuterats. Området som redovisas på kartan omfattar cirka 4,5 hektar relativt plan mark, och är beläget 3 km norr om Granlund mellan järnvägen och väg 1116. Även här finns möjligheter att lösa ett behov av sjötransporter.

3.3.3 Miljöstörande verksamheter

I Hallstaviks närmaste omgivningar har under lång tid bedrivits miljöstörande verksamheter på mark som inte detaljplanlagts för ändamålet. På plankartan redovisas de viktigaste befintliga verksamhetsområdena som också ska finnas kvar i framtiden. Det är Kornsta vedupplag, Ryatippen, slamdammarna vid Varsvik, Granvägstippen samt den kommunala avfallsanläggningen vid Hålmyren. Hantering av massor avses kunna ske vid Råsten och Hålmyren, snötippning vid Granvägstippen.

Kring de miljöstörande verksamheterna ska man tänka sig ett skyddsavstånd inom vilket inga nya bostäder bör lokaliseras. För bergtäktsområde och racingbana bör detta avstånd vara 1000 meter. För den tunga industrin på båda sidor om Edeboviken rekommenderas 200 meters skyddsavstånd.

I grushushållningsplanen för Norrtälje kommun, som antogs av fullmäktige 1996, har strategiskt belägna krossbergsförekomster inventerats. Eftersom tillgångarna på brytbart naturgrus i kommunen är på väg att ta slut ökar på sikt behovet av bergkrossmaterial. Ett av de fyra viktigaste bergtäktsområdena i kommunen anses i grushushållningsplanen vara Råsten nordväst om Hallstavik. Området som lagts in på plankartan är ett granskogsbevuxet, flackt höjdparti på nästan 140 hektar. Den brytbara bergvolymen uppgår till cirka 42 miljoner ton. Området bedöms kunna försörja kommunens norra delar under lång tid framöver. Lokaliseringen ligger dessutom bra till med tanke på eventuella båttransporter. En ny tillfart till området bör anläggas från riksväg 76, förslagsvis gemensamt med tillfart till motorsportområdet. Även vid Varsvik redovisas ett bergtäktsområde som reserv för framtiden.

3.3.4 Miljökonsekvenser

Under förutsättning att markreservationerna för småindustri och service används till icke miljöstörande verksamheter blir effekterna små och befintliga bostäder kan ligga kvar. Inga särskilda naturvärden, rödlistade arter eller fornlämningar är kända inom områdena Gubbaskärret eller Vattrudan, varför denna exploatering inte medför några negativa konsekvenser för naturvården eller kulturminnesvården. För friluftslivet är områdena inte de mest attraktiva i västra delen av Hallstavik varför konsekvenserna även här bedöms som ringa.

Om det blir aktuellt att nyttja området norr om Granlund för tung industri bedöms det olämpligt med bostäder i omedelbar anslutning. De befintliga bostadsfastigheterna i Granlund bör därför lösas in i ett skede när marken detaljplaneras. Det föreslagna området för tung industri liksom även det mindre industriområdet norr om Varsvik har inga större värden från natur- eller kulturminnesvårdssynpunkt. Inte heller för det rörliga friluftslivet bedöms detta skogsparti särskilt viktigt.

De befintliga verksamheterna Kornsta vedupplag, Ryatippen och Granvägstippen har inga kända effekter på den biologiska mångfalden. Påverkan på friluftslivet får anses vara ringa med tanke på att verksamheterna har funnits sedan lång tid tillbaka. Vid Ryatippen finns förhöjda halter av cesium 137 som härrör från askan från pappersbruket. Det är viktigt att bevaka dagvattnet från tippen så att inte radioaktiva ämnen läcker ut i ett större område.

Vid de mänskligt skapade slamdammarna vid Varsvik finns hasselsnok på en av endast tre kända ställen i kommunen. Området är också en viktig häckningslokal för den rödlistade svarthakedoppingen. Den häckade med 3 par under 1994. I detta område finns även några växtarter som är mindre vanligt förekommande i kommunen (tex rödmålla och jordklöver). Dessa arter är beroende av markstörningar för sin fortlevnad. En fortsatt användning av slamdammarna med för inga negativa konsekvenser för naturvården, tvärtom är det en förutsättning för arter som idag lever i detta område. Området är inte av värde för friluftslivet.

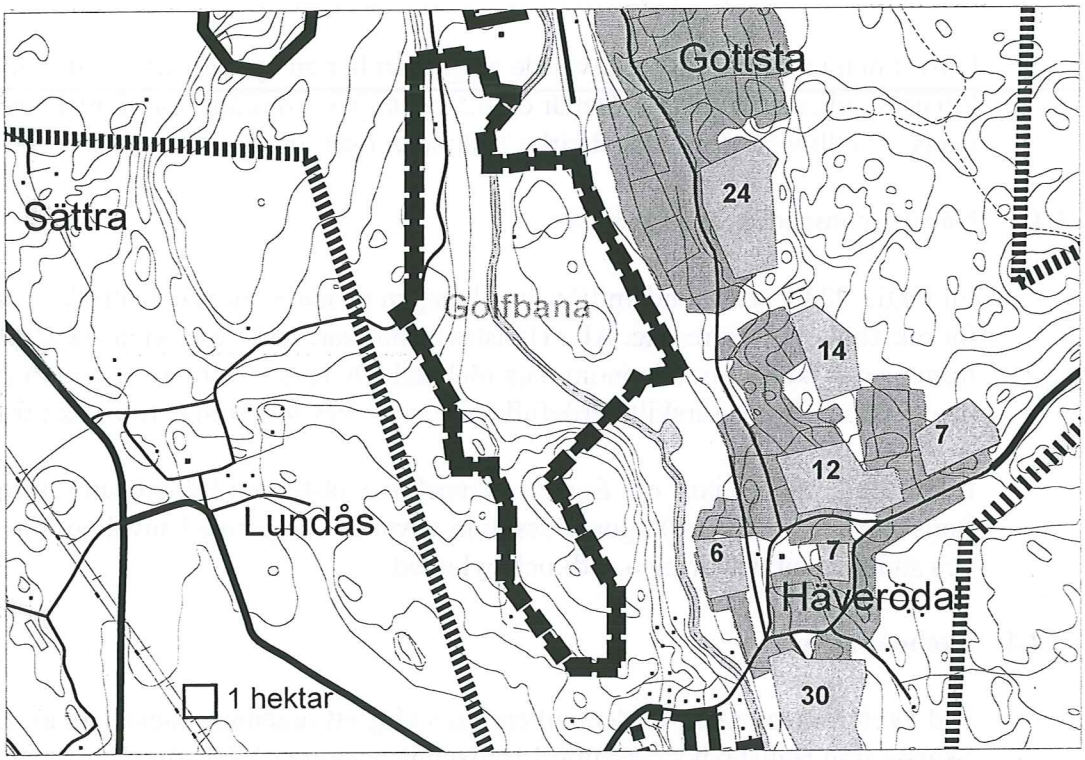
Om verksamhetsområdet för avfallshantering vid Hålmyren till fullo tas i anspråk, kommer flera små delområden av visst värde för den biologiska mångfalden att försvinna. Det gäller tre områden om totalt 1,6 hektar med hålaspar och grova tallar som har betydelse både för växt- och djurlivet. En utvidgning av avfallsverksamheten påverkar också i viss mån friluftslivet, men konsekvenserna bedöms som ringa.

Bergtäktsverksamhet medför störningar på omgivningen i form av buller, damm och transporter. Det är därför angeläget att långt i förväg reservera lämplig mark för detta ändamål och respektera det föreslagna skyddsavståndet så att inte ny bebyggelse kommer till i närheten. Det föreslagna området vid Råsten berör inga kända värden för naturvården eller friluftslivet.

3.4 Friluftsaktiviteter

3.4.1 Golfbana

Redan i Hallstaviksvisionen i början av 90-talet lanserades idén med en golfbana i anslutning till tätorten. Det område som då utpekades är beläget väster om Skeboån mellan Skärsta industriområde och Häverösund. Under senare tid har en golfklubb bildats i Hallstavik, vilken har kommit in med en begäran om detaljplanläggning av en bana i ett utvidgat läge på båda sidor om ån, se nedanstående kartbild. Detaljplaneprocessen har påbörjats.

Området som reserverats på plankartan omfattar nästan 90 hektar och bör trafikförsörjas norrifrån via Skärsta industriområde. Väster om Skeboån utgör området del av fastigheten Lundås 8:1 och öster om ån berörs ett tiotal fastigheter, bla Gottsta 1:18, 2:6, 3:3 och 10:1. Särskilt den östra delen har ett stort värde som närströvområde för de boende i Gottsta. Båda sidorna av Skeboån omfattas dessutom av strandskyddsförordnande (100 m) enligt 15§ NVL. Några andra särskilda bevarandeintressen finns inte, men Skeboåns betydelse som vattentäkt för samhället Hallstavik och för Holmens Bruk måste beaktas.

I samband med att golfbaneändamålet prövas i detaljplan ska de av kommunfullmäktige 1991 antagna riktlinjerna beaktas. Det är därvid viktigt att visa hur de allmänna intressena med tillgänglighet till strand- och strövområden kan förenas och rent av förbättras med en golfbaneetablering. En miljökonsekvensbeskrivning måste därför påbörjas i ett tidigt skede och redovisa hur terränganpassning, naturvårdshänsyn, markkemisk miljö mm löses på ett tillfredsställande sätt. Miljökonsekvensbeskrivningen bör utvecklas parallellt med planprocessen så att ställningstagande till olika alternativ underlättas.

3.4.2 Organiserade friluftsverksamheter

Anläggningar för sport och friluftsverksamhet finns på ett flertal ställen i Hallstavik. I planförslaget har markresevationer lagts in för ett antal befintliga verksamheter;

- Idrottsplats och tennisbanor vid Björnmyravägen
- Idrottsplats vid Häverösund
- Slalombacke med lift vid Skärsta industriområde
- Ridverksamhet, Hallstaviks Ryttarförening vid Skäret
- Minigolfbana vid Uppsalavägen
- BMX-bana vid Vattrudan
- Skjutbanor vid Björnmyren respektive Hålmyren

Utöver den i avsnitt 3.4.1 redovisade golfbanan har en ny markreservation för friluftslivsverksamhet avsatts. Det är ett 0,5 hektar stort område som föreslås reserveras för odlingslotter, beläget cirka 100 meter öster om Gottstastugan.

3.4.3 Närströvområden, motionsspår

En viktig faktor för boendemiljön är tillgången på närbelägen och attraktiv naturmark för rekreation, skidturer etc. Alla Hallstaviksbor har, tack vare ortens långsträckta form , stora skogsområden inom nära räckhåll. De närströvområden som markerats på plankartan anses särskilt värdefulla och avses bevaras som naturmark i framtiden.

I närströvområdena norr om Envägen respektive väster om Häverösunds idrottsplats finns elbelysta motionsslingor. Dessutom används den gamla banvallen från Gottsta och söderut som vandrings-, rid- och cykelled.

3.4.4 Skeboåparken

Vid Skeboåns mynning i Edeboviken finns idag ett ingenmansland som avskiljer Skärsta från Hallstaviks centrum. I Hallstaviksvisionen 1991 föreslås en rad åtgärder i syfte att utnyttja området och samtidigt skapa en trivsam miljö. Av plankartan framgår vilket område som föreslås reserveras för Åparken. Idén går ut på att muddra upp en vattenspegel under stora bron. Nedanför busstorget kan en kaj anläggas med småbåtshamn och café. Strandytorna bör ges parkkaraktär med GC-vägar som knyter ihop centrum med Skärsta. Dessutom bör utrymme reserveras för en badanläggning och/eller växthus, vilka är möjliga att värma upp med överskottsvärme från Hallsta pappersbruk. Förverkligandet av parken bedöms få ett stort estetiskt och socialt värde för Hallstavik.

3.4.5 Miljökonsekvenser

Etableringen av en golfbana tar i anspråk mark som idag delvis nyttjas som närströvområde. De negativa konsekvenserna för friluftslivet kan lindras om man vid planläggningen säkrar allmänhetens tillträde till vägar, stigar och Skeboån. I området ingår även en fd hagmark om drygt 2 hektar med en artrik flora med bla jungfrulin, solvända och käringtand. Hagmarkens värde bör bevaras genom särskilda bestämmelser i detaljplanen. Skeboån rinner rakt igenom golfbaneområdet. Ån har stor betydelse för framför allt fisk, bottenfauna och fåglar. I ån finns bla havsöring och en rödlistad

art av skivsnäcka. En särskild MKB för golfbaneområdet har upprättats av Scandiaconsult i februari 1998 och kommer att ingå i detaljplanehandlingarna.

De befintliga områdena för de organiserade friluftsverksamheterna samt närströvområdena och motionsslingorna, vilka markerats på plankartan, innebär ingen negativ inverkan för naturvården. Ridverksamheten vid Skäret kan vara positivt om beteseffekten utnyttjas på bästa sätt.

Skeboåparken antas få betydande påverkan på våtmarksområdet vid Skeboåns mynning. Framför allt kommer fågellivet och djurlivet i Skeboån att påverkas. Graden av påverkan är beroende av Skeboåparkens slutliga utformning.

3.5 Motorsport

3.5.1 Befintliga anläggningar

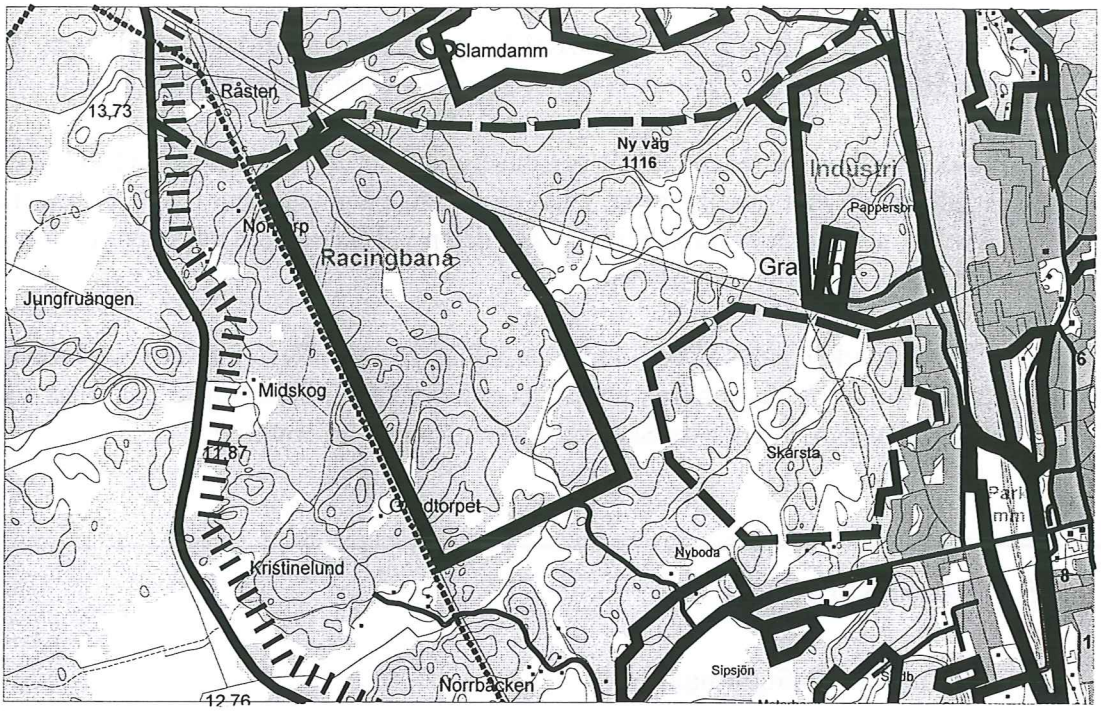
I Hallstavik finns sedan länge ett stort intresse för olika sorters motorsport med MK Orion som den samlande föreningen. De befintliga anläggningar som redovisas på plankartan är Orionparken (speedway) och Sipsjöbanan (motocross mm). Några nya anläggningar är inte planerade. Bullerutbredningen kring dessa banor har inte utretts.

3.5.2 Dragracing

Under våren 1997 tog föreningen Hallsta Viking Raceway Park initiativ för att få tillstånd att bygga en dragracingbana. Föreningen har förhandlat med markägaren om ett läge väster om riksväg 76, cirka 2 km nordväst om vägkorsningen vid Sättra. Under samrådsskedet framkom sådana invändningar att detta läge fått utgå. Som jämförelse studerades också ett alternativt läge öster därom, vid Norrtorp, vilket redovisas på plankartan som område för motorsport. En översiktlig beskrivning av en dragracingbanas miljöpåverkan har tagits fram av Tyréns Infrakonsult AB.

Anläggningen omfattar en 1500 meter lång betongbana i nordvästlig riktning, ett depåområde på 3 hektar, samt plats för åskådare och parkering. På sikt kan verksamheten komma att utökas med restaurang, konferensanläggning, pool, bollplan, lekplats, gokartbana m m. Fyra nationella och två internationella tävlingar planeras varje år under tiden april till oktober. Därutöver kommer banan att utnyttjas för träning och utbildning. Permanenta vatten- och avloppsanläggningar behövs för tävlande och funktionärer. För tävlingspubliken ordnas tillfälliga toaletter.

Markbeskaffenheten bedöms vara god för det tilltänkta ändamålet. Nuvarande markanvändning är skogsbruk. Tillfart till området från riksväg 76 föreslås ske från nordväst och samordnas med infarten till bergtäktsområdet. Detaljlösning för tillfarten måste dock studeras i samband med programmet för detaljplanen. Inom områdets avgränsning finns inga speciella naturvärden.

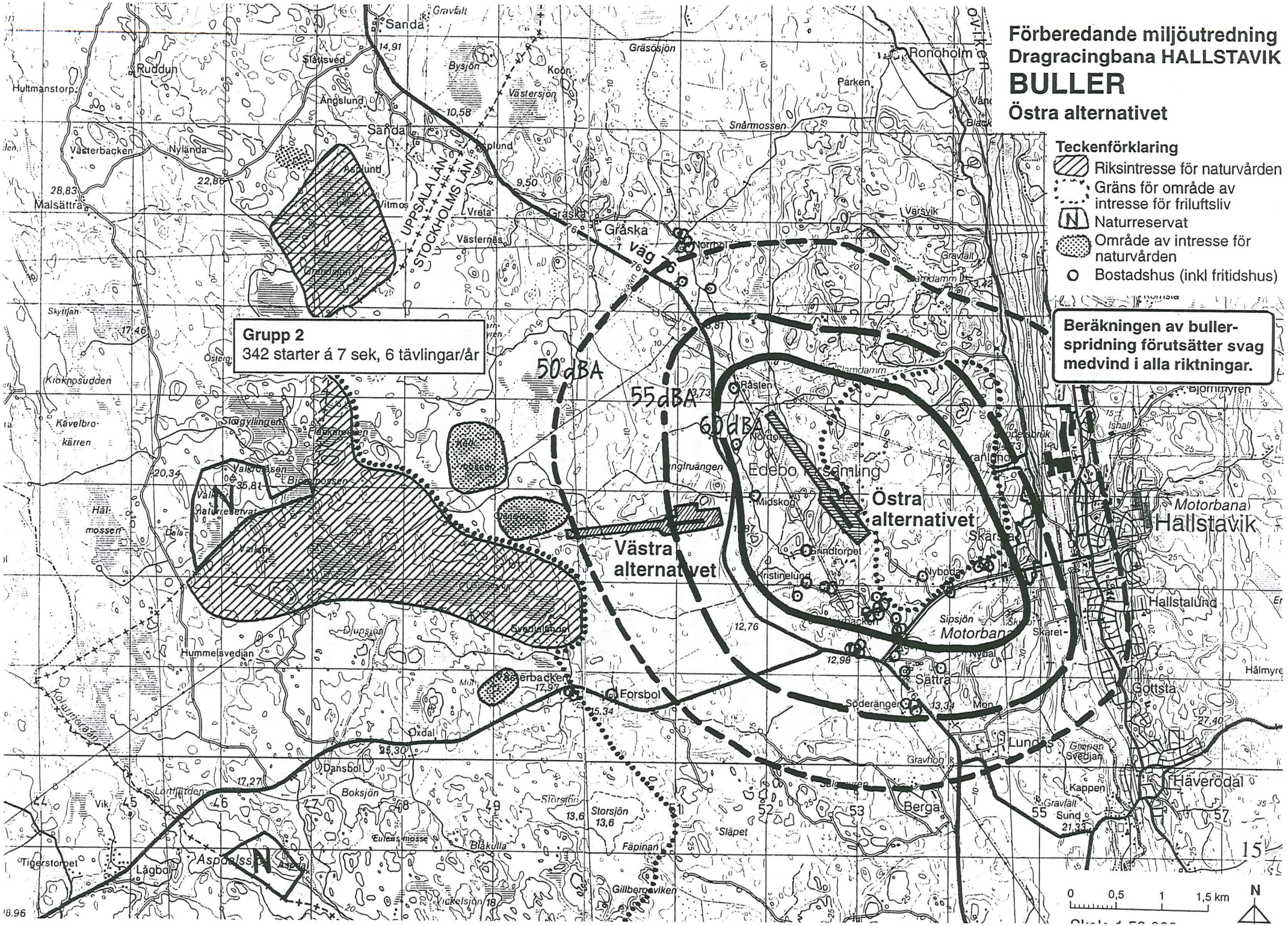

3.5.3 Miljökonsekvenser

Verksamheten på en dragracingbana påverkar miljön på flera olika sätt. Buller är den faktor som har störst betydelse för omgivningen. Avgaser från motorerna ger utsläpp till mark och vatten. Partiklar från däck sprids från tävlingsfordonen och från beredningen av banan då uttjänta däck används. Publiktillströmningen vid tävlingar påverkar framkomligheten på riksväg 76 och länsväg 1113 och måste därför också beaktas. Den nämnda VA-anläggningen och den uppvärmningsanläggning som behövs för att banan ska hålla jämn temperatur är också miljöpåverkande. Vid detaljplaneprövning bör kraven på dessa anläggningar läggas fast liksom också långtgående krav på åtgärder i syfte att minska störningseffekterna av buller och avgaser.

Anläggningens påverkan på luft och vatten redovisas dels i den förberedande miljöutredningen som Tyréns utfört, dels i MKB till detaljplaneprogrammet utfört av Scandiaconsult i juli 1998. Området ligger inom Gråskaåns avrinningsområde. För den förestående prövningen av miljökonsekvenserna har ljudmiljön för de boende och för natur- och friluftslivsintressen bedömts vara särskilt viktiga aspekter. Naturvårdsverkets riktlinjer för buller från motorsport- och bilprovningsbanor ska användas som bedömningsgrund. Lokaliseringens lämplighet ska också prövas med hänsyn till 2:a kap PBL och kommunens Agenda 21. Kartbilden på nästa sida visar ett exempel på de beräkningar av bullerspridningen som ingår i nämnda utredningar. Beräkningarna är översiktliga och förutsätter ogynnsamma vindförhållanden samt ingen avkärmning kring banan. Bullerdämpande åtgärder inom anläggningen kan bidra till att minska bullernivåerna med storleksordningen 10-20 dBA. I området finns inga kända rödlistade arter eller i övrigt värdefull natur. Konsekvenserna för det rörliga friluftslivet bedöms vara ringa.

Påverkan från de befintliga motorsportanläggningarna Orionparken och Sipsjöbanan består till största delen av buller. Det har ingen negativ inverkan på naturvårdens intressen men har en srörande effekt för dem som utövar friluftsliv i anläggningarnas omgivning. Bullerstudier saknas.

Förberedande miljöutredning
Dragracingbana HALLSTAVIK
BULLER
Östra alternativet
Teckenförklaring
Riksintresse för naturvården
Gräns för område av intresse för friluftsliv
Naturreservat
Område av intresse för naturvården
Bostadshus (inkl fritidshus)
Beräkningen av bullerspridning förutsätter svag medvind i alla riktningar.
Grupp 2
342 starter á 7 sek, 6 tävlingar/år
50 dBA
55 dBA
60 dBA
Östra alternativet
Västra alternativet
Motorbana Hallstavik
Sanda
Ruddun
Ronoholm
Gräsö
Gräsösjön
Snårmossen
Gråskä
Edebo
Hallstalund
Gottsta
Sättra
Berga
Lunda
Häverödal
Forsbol
Dansbol
Boksjön
Storsjön
Sipsjön
Motorban
Hummelsvedjan
Tigerstorpet
Lågbo
Aspdalsskogen
Kårsunda
Malsättra
Nylanda
Västerbacken
Hultmanstorp
Kråkmossen
Hälmyren
0 0,5 1 1,5 km
N

3.6 Trafik

3.6.1 Vägar

Med anledning av de föreslagna förändringsområdena i avsnitt 3.1 - 3.5 behövs även vissa om- och utbyggnader av vägnätet. Om dragracingbanan etableras medför det en avsevärd publiktillströmmning vid åtminstone fyra tillfällen per år. För att undvika allvarliga trafikstockningar vid dessa tillfällen måste riksväg 76 breddas och förses med särskilda filer i anslutning till avfarten mot racingbanan. Även i korsningen mellan riksväg 76 och väg 1113 mot Uppsala kommer troligen en kapacitetsförstärkning att bli nödvändig. På väg 1113 pågår väster om länsgränsen en ombyggnad med syfte att höja vägstandarden. Motsvarande ombyggnadsåtgärder behövs även mellan länsgränsen och riksväg 76.

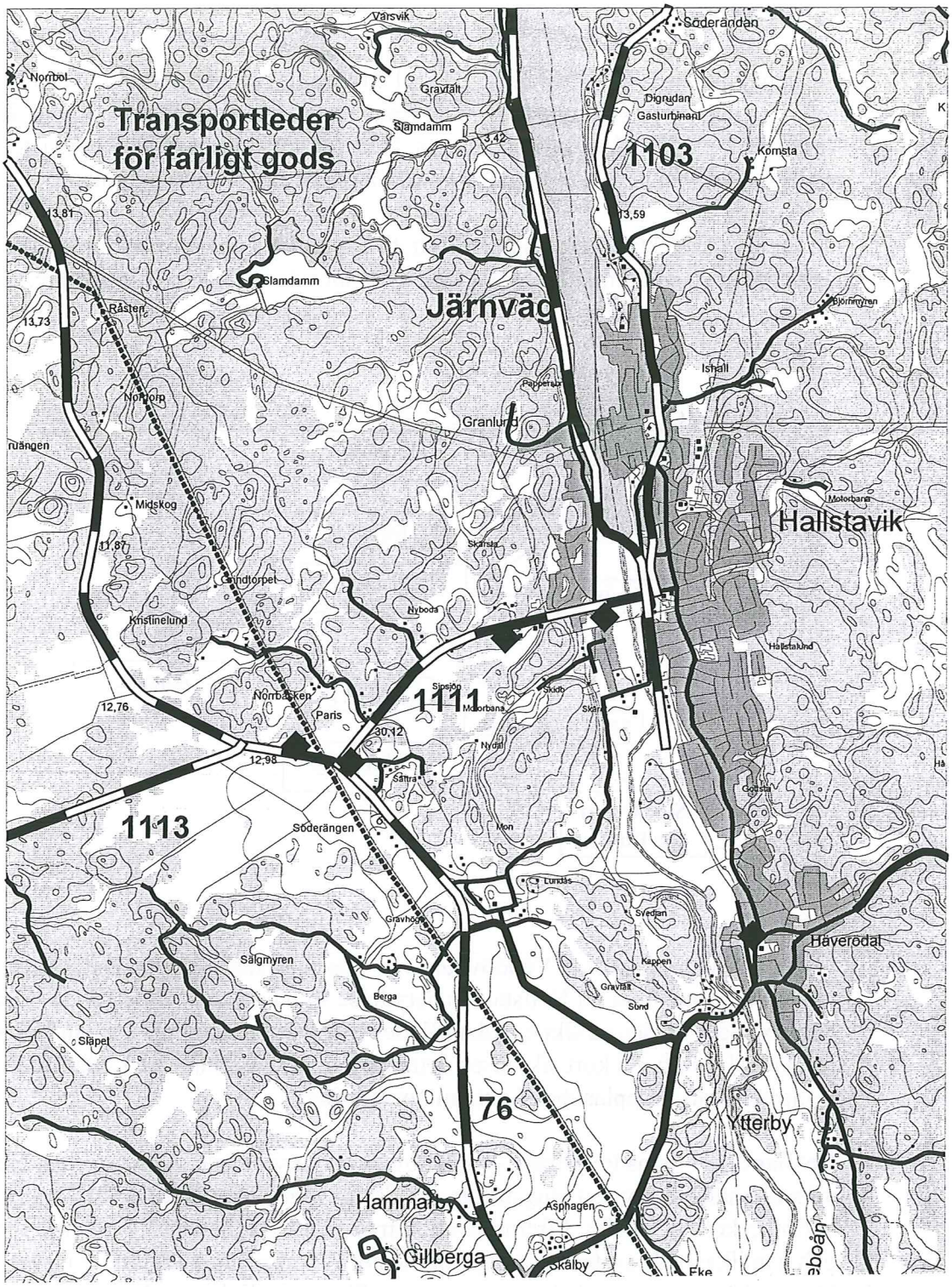
Som nämnts i avsnitt 3.2 kan det vid en framtida industrietablering väster om Edeboviken bli nödvändigt att stänga av väg 1116 för genomgående trafik norr om Skärsta. I så fall måste vägen dras om i en helt ny sträckning västerut söder om slamdammarna, se kartbild på sidan 12. Den nya vägsträckningen har en längd på cirka 3 km och föreslås ansluta till riksväg 76 vid Råsten där den samordnas med infarten till bergtäkten och motorsportområdet. Avsikten är bl a att de tunga transporterna till industriområdet ska gå denna väg i stället för genom Skärsta. Vägreservatet går helt och hållet i obebyggd skogsterräng och berör inga kända naturvärden. För privattrafiken norrifrån kan det dessutom behövas en förbifart förbi det nya industriområdet, eftersom körsträckan till och från Hallstavik annars skulle förlängas med 6-7 km.

Holmens Bruk har även aviserat att det på sikt kan bli nödvändigt att flytta den nuvarande Tulkavägen i dess sträckning förbi fabriksområdet. För att möjliggöra detta har en eventuell ny sträckning av väg 1103 illustrerats på plankartan. Denna sträckning har funnits med i en tidigare dispositionsplan över norra delen av Hallstavik, och går söder och öster om Idrottsplatsen samt öster om Kornsta vedupplag och kraftstationen vid Digrudan upp till Tulka.

För trafikförsörjning av det föreslagna nya bostadsområdet behövs en matargata om cirka 400 meters längd. Vägen föreslås byggas som en förlängning av Uppsalavägen mot sydöst, se kartbild på sidan 10. Denna väg redovisas redan i den gamla kommundelsplanen för Hallstavik, och bör planeras så att den kan nyttjas för ytterligare något område i framtiden.

3.6.2 Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen har 1996 utfärdat rekommendationer vilka vägar som bör användas för transport av farligt gods. Inom planområdet är det riksväg 76, väg 1113 mot Uppsala, väg 1111, Uppsalavägen, Tulkavägen samt väg 1103 mot Herräng. Vilka vägsträckningar som berörs framgår av kartan på nästa sida. Länsstyrelsens policy för riskhänsyn kring väg- och järnvägstransporter med farligt gods samt bensinstationer ska tillämpas. Detta innebär bland annat att en 25 meters zon närmast transportleden bör lämnas byggnadsfritt och att sammanhållen bostadsbebyggelse inom 75 meter bör undvikas.

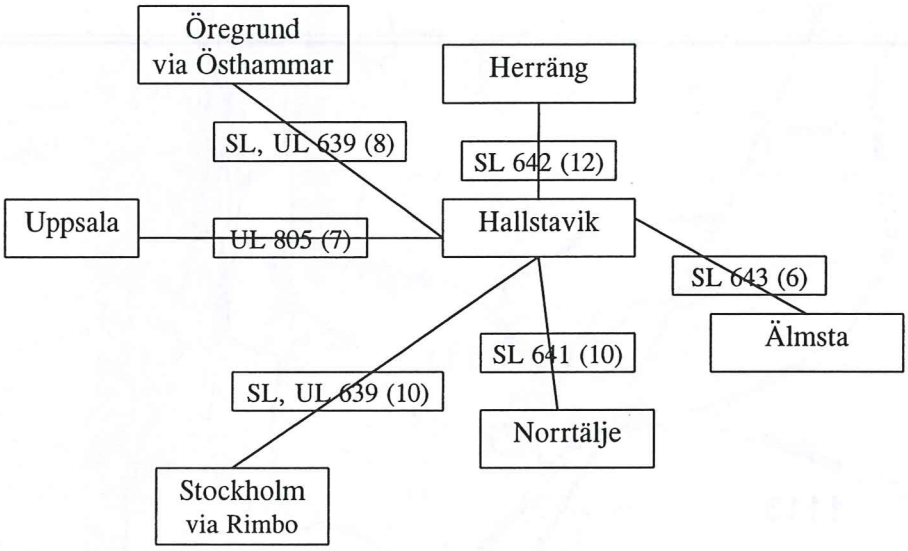
Av kartan framgår också bensinstationernas läge. Från både risk-, miljö- och hälsoskyddssynpunkt bör ett minimiavstånd på 50 meter alltid hållas från bensinstation till bostäder, daghem, omsorgsverksamheter, lekplatser mm.

De största mängderna kemikalier som transporteras till Holmens Bruk går via järnvägen, som är säkrare än landsvägstrafiken. Dock bör också banområdet inom tätorten omfattas av ovannämnda riskhänsyn. Det rekommenderade skyddsavståndet är 25 meter byggnadsfritt närmast järnvägen. Sammanhållen bostadsbebyggelse och personintensiva verksamheter bör inte tillåtas närmare än 50 meter från järnvägen.

3.6.3 Kollektivtrafik

Hallstavik har en relativt väl utbyggd kollektivtrafik och utgör knutpunkt för busstrafiken i den norra kommundelen. Det finns förbindelser till Stockholm via Rimbo, Norrtälje, Uppsala, Herräng och Älmsta. Nedanstående figur redovisar existerande busslinjer samt antalet dubbelturer per vardag som anges inom parentes.

För att höja kollektivtrafikens attraktivitet i framtiden behöver turutbudet förtätas. Detta gäller speciellt mot Uppsala, men även mot Stockholm och Norrtälje.

Under 1998 har bron över Väddöviken vid Trästa att färdigställts. Detta kommer sannolikt att medföra att Hallstaviks betydelse som centralort ökar för de boende på norra Väddö. På längre sikt kan det således behövas en busslinje mellan Hallstavik och Grisslehamn. På kort sikt löses detta genom att busslinjer på Väddösidan och fastlandssidan "kopplas ihop" genom omstigning.

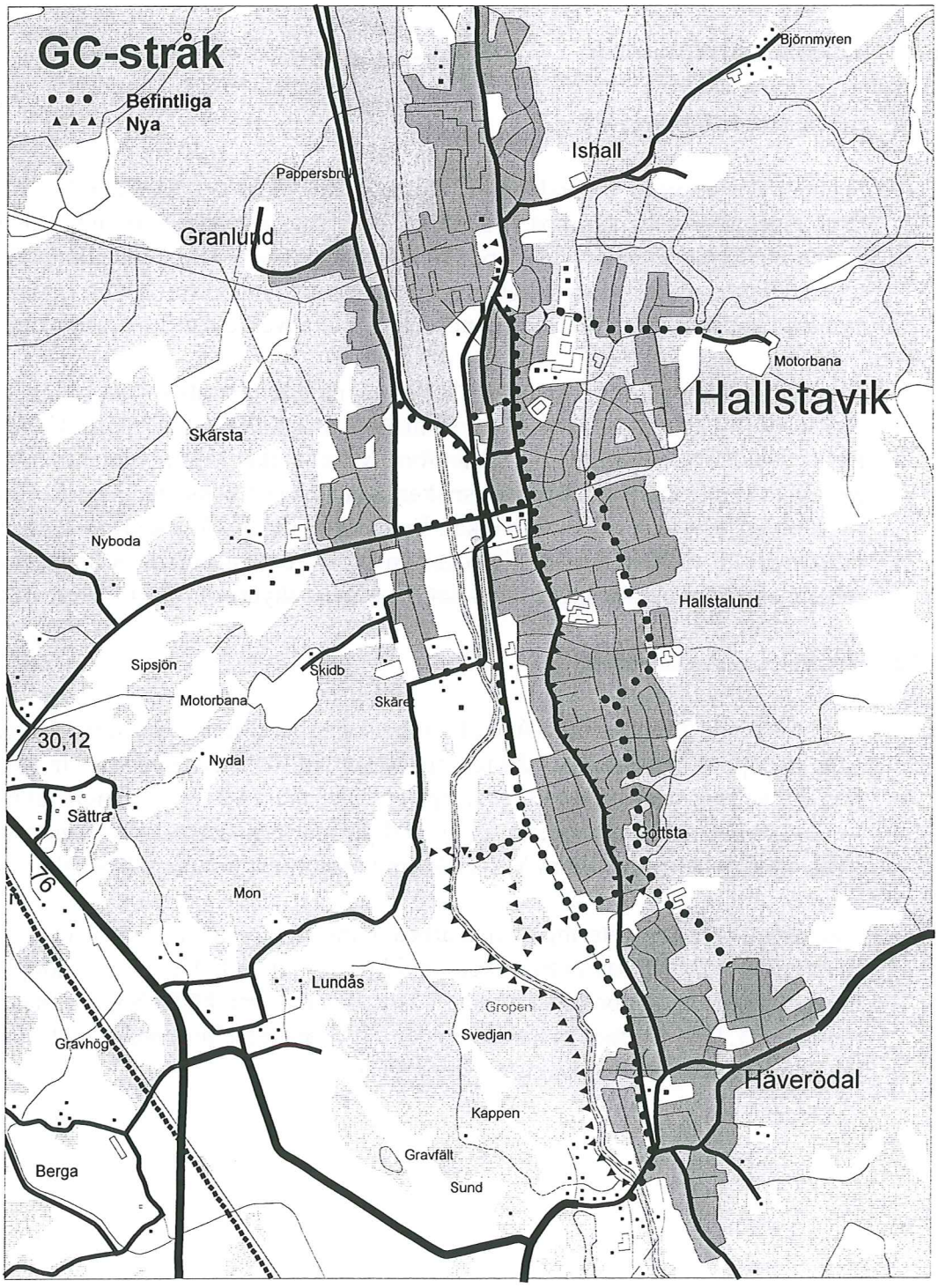
Det har under årens lopp framförts behov av en servicelinje inom tätorten. Hallstaviks samhälle är mycket långsträckt och därför redan idag relativt väl försörjt med befintlig kollektivtrafik. I framtiden kommer tillgängligheten till bussarna för äldre och handikappade att förbättras genom lösningar som låggolv, lättare insteg mm. Det medför i sin tur att behovet av en specifik servicelinje minskar.

3.6.4 Gång- och cykeltrafik

Ett viktigt moment i trafiksäkerhetsarbetet är att åstadkomma ett sammanhängande nät av gångstråk och cykelvägar och härigenom separera fotgängare och cyklister från övriga trafikantslag. Både i kommunens trafiksäkerhetsprogram och utredningen Barnens skolvägar finns konkreta förslag till förbättringsåtgärder vilka bör genomföras successivt. I Hallstavik finns tre huvudstråk för GC-trafiken i nord-sydlig rikt-

ning, vilka där så är möjligt planerats med grönområdeskontakt, och två stråk som förbinder Skärsta med Hallsta centrum. De tre parallella huvudstråken är banvallen norrut från Häverösund, separata GC-vägar utmed Carl Wahrens väg och Gottstavägen på sträckan från Skolvägen till Börjevägen samt ett östligt GC-stråk från Sjölunds Hage via Gottstaskolan och Johannavägen - Ekvägen upp mot Centralskolan. GC-stråken redovisas på nedanstående karta.

Det mellersta stråket är angeläget att förlänga både norrut och söderut. En etapp är redan beslutad, från Carl Wahrens väg fram till Holmens entré, och kommer att genomföras under hösten 1999. En förlängning av GC-stråket utmed Gottstavägen söder om Börjevägen bör prioriteras såsom trafiksäkerhetshöjande åtgärd.

3.6.5 Miljökonsekvenser

I planförslaget ingår tre nya vägsträckningar. Den nya sträckningen av väg 1116 inklusive tillfartsvägen till dragracingbanan och bergtäkten samt den framtida sträckningen av väg 1103 medför knappast några negativa konsekvenser för friluftslivet eller naturvården. En fördel är att genomfartstrafiken på norra delen av Tulkavägen samt på Kustvägen genom Skärsta försvinner. Den korta infartsvägen till bostadsområdet vid Hallstalund berör endast marginellt tillgängligheten till det stora skogsområdet öster om Hallstavik. Konsekvenserna för det rörliga friluftslivet är ringa och naturvårdens intressen berörs inte av vägsträckningen.

3.7 Teknisk försörjning

3.7.1 Dricksvattenförsörjning

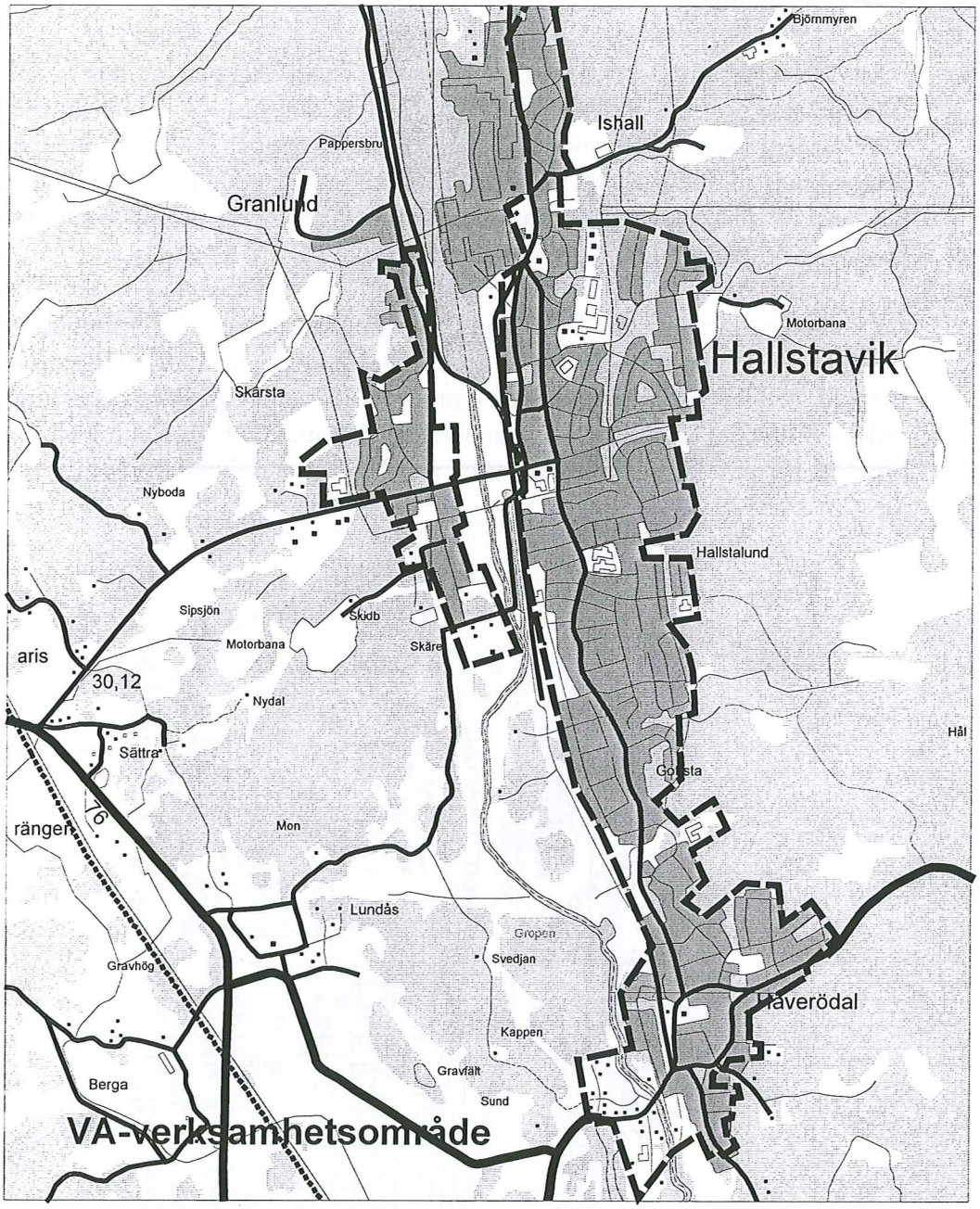
Skeboån är vattentäkt för Hallstavik, Skärsta, Häverödal och Skebobruk. Holmens Bruk innehar en vattendom på 172 000 m³ per dygn, av vilket kommunen disponerar 5 000 m³. Råvattnet tas ut vid en punkt 500 m uppströms Skeboåns utlopp i Edeboviken. Dessutom finns fem bergborrade brunnar som reservvattentäkter, med en sammanlagd kapacitet på cirka 350 m³ per dygn. Vattenverket har stor reservkapacitet.

När vattenledningen som försörjer Skebobruk med dricksvatten från vattenverket i Hallstavik byggdes, lades också en råvattenledning från Skebobruk till Häverödal. Det är således fullt möjligt att i stället förse vattenverket med råvatten från Närdingen, vilket skulle minska föroreningsriskerna och på sikt också reducera kostnaderna för reningsprocessen vid vattenverket. En förlängning av råvattenledningen från Häverödal till vattenverket skulle också underlätta den planerade golfbaneetableringen, eftersom denna ligger inom det föreslagna skyddsområdet för vattentäkten.

3.7.2 VA-verksamhetsområde

Det nuvarande kommunala VA-verksamhetsområdet framgår av kartbilden på nästa sida. Avloppsvattnet pumpas till reningsverket vid Industrivägen via åtta pumpstationer. Det renade avloppsvattnet släpps ut i Skeboån nedströms vattenverkets intag. Reningsverket är dimensionerat för 10 000 personekvivalenter och för närvarande är cirka 8000 pe anslutna. Inom VA-verksamhetsområdet bor ungefär 4 500 personer.

Vid kommande exploatering av nya arbetsområden utmed Uppsalavägen väster om Skärsta bör VA-verksamhetsområdet utvidgas för att undvika dåliga avloppslösningar. Även det nya bostadsområdet i östra delen av samhället bör anslutas till kommunalt VA. Om däremot industriområdet vid Granlund eller dragracingbanan byggs bör separata lokala VA-lösningar eftersträvas.

3.7.3 Dagvattenhantering

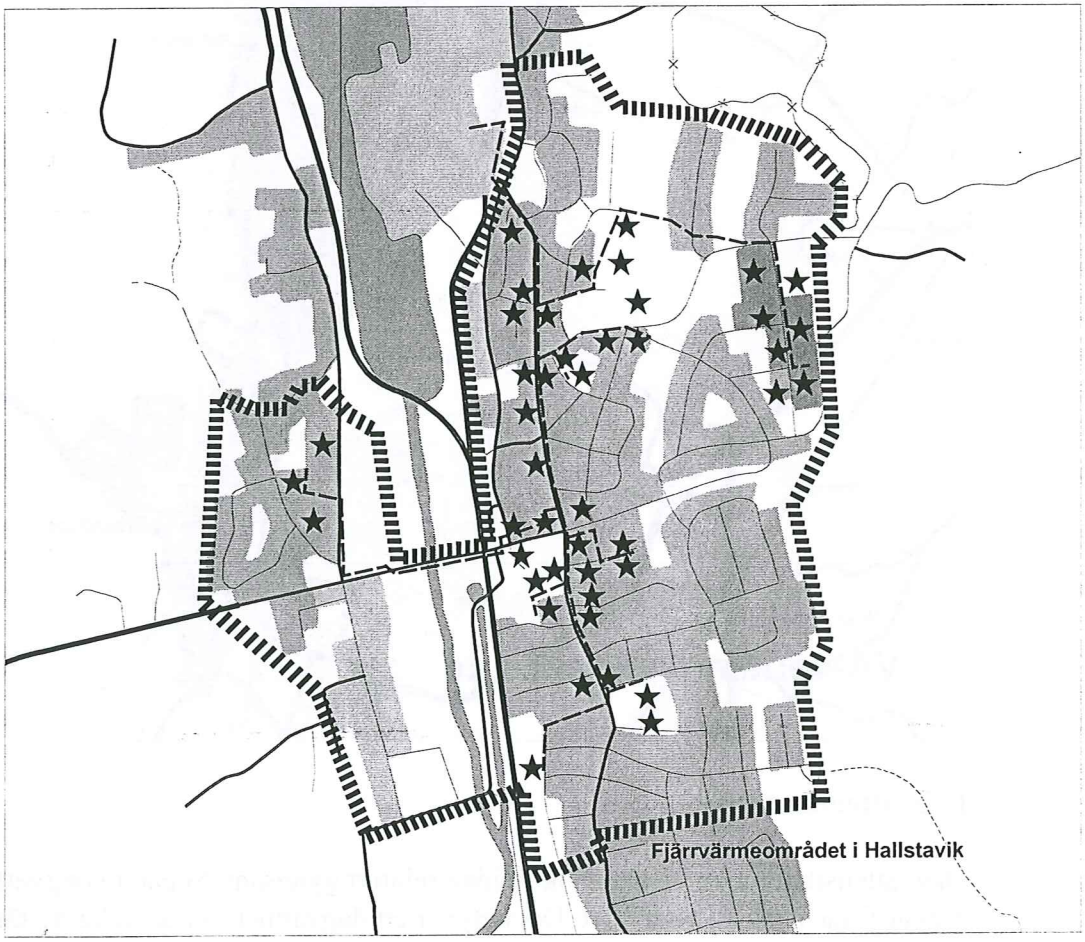
Dagvattensituationen i Hallstavik är idag relativt gynnsam. Separata dagvattenledningar finns i 2/3 av samhället. Det betyder att dagvattnet i vissa delar av tätorten leds via spillvattenledningarna och därmed onödigtvis belastar reningsverket. Flera orenade dagvattenutsläpp sker direkt till Skeboån och Edeboviken, vilket inte är bra för vattenkvaliteten i ån.

En särskild dagvattenplan för Hallstavik bör tas fram. I denna plan ska belysas hur separering av dag- och spillvatten kan genomföras. Dessutom bör mark avsättas för lokalt omhändertagande av dagvatten, tex med fördröjningsmagasin. Dagvatten som kan vara förorenat, exempelvis från tippområden, bör renas innan det leds vidare till recipienten. Vid detaljplanering av nya områden eller ändring av detaljplanerna ska möjligheterna till lokalt omhändertagande av dagvatten beaktas.

3.7.4 Värmeförsörjning

Fjärrvärmenätet i Hallstavik drivs av Norrtälje Energi AB och baseras på spillvärme från Hallsta Pappersbruk. Nominell maxeffekt är idag 12 MW och ansluten effekt 6,5 MW. Kulvertnätet har en största rördiameter på 20 cm och en längd av 5,5 km från bruket i norr till Industrivägen i söder. Distributionscentralen är belägen i anslutning till ångcentralen inne på bruket och består av värmeväxlare och distributionspumpar. Den årliga energiproduktionen uppgår 1998 till 15 Gwh.

Av kartskissen framgår det befintliga fjärrvärmenätet samt vilka fastigheter som är anslutna. Den yttre gränsen utvisar det område som ligger inom rimligt distributionsavstånd för fjärrvärmen. Inom detta område är 46 kunder anslutna, vilket motsvarar cirka 40% av det teoretiska värmeunderlaget. Framtida utbyggnad bör rimligen ske i området närmast kring Hallsta centrum samt i Skärsta industriområde.

3.7.5 Miljökonsekvenser

Prover av bottenfaunan från Skeboån visar att den domineras helt av föroreningsgynnade djur. Den nedre delen av ån betraktas som kraftigt förorenad och med hög sannolikhet skadad av miljögifter. Trots detta förekommer en rödlistad skivsnäcka i dessa delar av ån. Genom utsättningar vandrar havsöringen upp i Skeboån för att leka. Reproduktionen av havsöring sker framför allt i strömsträckorna strax nedaför Skebobruk utanför planområdet. Vintertid övervintrar strömstare längs Skeboån.

3.8 Miljökonsekvenser, sammanfattning

Byggande på det nya bostadsområdet vid Hallstalund medför vissa negativa konsekvenser för friluftslivet eftersom området i dag utgörs av en gammal tallskog som är attraktiv för friluftslivsutnyttjande. Exploatering av området norr om Granlund med tung industri medför att de befintliga bostadsfastigheterna i Granlund måste tas bort.

En fortsatt användning av slamdammarna medför positiva effekter för de ovanliga arter som idag lever i detta område. Om verksamhetsområdet för avfallshantering vid Hålmyren till fullo tas i anspråk, kommer tre små delområden med hålaspar och grova tallar av visst värde för den biologiska mångfalden att försvinna. Bergtäktsverksamhet medför störningar på omgivningen i form av buller, damm och transporter.

Etableringen av en golfbana tar i anspråk mark som idag nyttjas som närströvområde och kanotled vilket innebär negativa konsekvenserna för friluftslivet. Ridverksamheten vid Skäret kan vara positivt om beteseffekten utnyttjas på bästa sätt. Skeboåparken får betydande negativ påverkan på fågellivet och djurlivet i våtmarksområdet vid Skeboåns mynning.

Anläggande av en dragracingbana påverkar miljön på flera olika sätt. Buller för de boende och för natur- och friluftslivsintressena är de viktigaste aspekterna. Enligt nuvarande utredningsmaterial kommer Naturvårdsverkets riktlinjer för buller, såväl för bebyggelse som för friluftslivsområden, att bli mycket svåra att klara även med omfattande bullerdämpningsåtgärder. Även från de befintliga motorsportanläggningarna Orionparken och Sipsjöbanan förekommer buller.

Övriga planförslag bedöms inte medföra några märkbara negativa konsekvenser för utsläpp till luft och vatten, för den biologiska mångfalden eller kulturmiljövården.

NORRTÄLJE KOMMUN

KOMMUNSTYRELSEN
Servicekontoret

1999-07-05

KS 98/39

Bilaga 3.

Kommunstyrelsen

Fördjupning av översiktsplanen för Hallstavik

Tjänsteutlåtande

Sedan planförslaget reviderats under hösten 1998 har det hållits utställt för granskning enligt PBL 4:6 under tiden februari till april 1999. Den 30. mars hölls ett informationsmöte för allmänheten i Hallstaviks Folkets Hus. Under utställningstiden har yttranden inkommit från följande intressenter;

Länsstyrelsen i Stockholms län	
Banverket	Ingen erinran
Vägverket Region Stockholm	
Regionplane- o Trafiknämnden	Ingen erinran
Polismyndigheten, Roslagens polismästardistrikt	
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden	
Utbildningsnämnden	
Tekniska nämnden	
Tekniska nämndens trafiksäkerhetsutskott	Ingen erinran
Tekniska nämndens räddningsutskott	Ingen erinran
Kultur- och Fritidsnämnden	Ingen erinran
Omsorgsnämnden	
Stadsarkitektkontoret	
Norrtälje Energi AB	Ingen erinran
Roslagsbostäder AB	
Miljöpartiet de gröna	
Centerpartiet	
Roslagens Ornitologiska förening	
Roslagens Naturskyddsförening	
Hallstaviks Ryttarförening	
MK Orion	
Birke Ewertz	
Skrivelse med 32 namnunderskrifter, Krister Markusson m fl	

I syfte att underlätta kommunledningens ställningstagande till planförslaget har de framförda kritiska synpunkterna sammanfattats kapitelvis och kommenterats av planförfattaren.

Planering och näringsliv

Postadress	Besöksadress	Telefon vx	Telefax	Postgiro	Bankgiro
Box 800 761 28 NORRTÄLJE	Estunavägen 14	0176-710 00	0176-710 50	3 20 65 5	451-7694

Internet: www.norrtalje.se

E-post: registrator.kommunstyr.servicekont@norrtalje.se

Bostäder

Centerpartiet: Vi anser att planförslaget bör beskriva befintliga och framtida lägen för boende inom omsorgsverksamheten, vilket är ett viktigt kommunalt ansvarsområde.

Kommentar: Kartan på sidan 4 kan kompletteras med lägena för befintliga omsorgsverksamheter. Det framtida omsorgsboendet bör dock inte särbehandlas utan integreras med vanliga bostadsområden.

Arbetsområden

Länsstyrelsen: Holmens industriområde är av riksintresse för kulturmiljövården. Enligt Länsstyrelsens uppfattning är området även av riksintresse för industriell produktion (3 kap 8§ MB). Avvägningen mellan dessa olika intressen får ske i anslutning till kommande prövningar, bland annat av nu aktualiserad utbyggnad. Från kulturhistorisk synpunkt är det angeläget att stora ansträngningar vidtas för att bevara äldre byggnader inom fabriksområdet och högre tjänstemannavillor från anläggningsskedet. Eventuell nytillkommande bebyggelse som bedöms nödvändig för brukets fortsatta drift bör lokaliseras och utformas så att det ursprungliga brukssamhällets delar påverkas så lite som möjligt. Med hänsyn till hälsa och säkerhet är det viktigt att ny bebyggelse inte lokaliseras där den blir olämplig på grund av buller och luftföroreningar från miljöstörande anläggningar. Planförslaget bör redovisa vilka skyddszoner som erfordras och ge ledning för hur konflikter i de enskilda situationerna ska hanteras. Detta gäller hamnen, pappersbruket, bensinstationer och andra miljöstörande verksamheter.

Miljö- o hälsoskyddsnämnden: Översiktsplanen ska lägga fast om och hur gamla tippar, upplag och industritomter ska efterbehandlas. Ett exempel där detta har betydelse är Lundåsvallen. Redovisning av snötippar och platser för masshantering saknas. De utbyggnadsplaner som Hallsta pappersbruk har, tex omläggning av Tulkavägen och utfyllnad i Edeboviken, måste belysas i översiktsplanen.

Stadsarkitektkontoret: Den redovisade expansionen för pappersbruket bör utökas något för att överensstämma med avgränsningen av den detaljplan för hela bruket som just är påbörjad.

Roslagsbostäder: Markreserven för tung industriverksamhet norr om Granlund förskjutes norrut till öster om slamdammarna för att åstadkomma ett skyddsområde till angränsande bebyggelse i söder. Bergtäktsverksamheten vid Råsten och Varsvik kommer att medföra störningar för omgivningen i form av buller och damm. Höga krav på åtgärder för att minska störningseffekterna måste ställas från början.

Centerpartiet: Vi föreslår ett utökat industriområde mellan Vattrudan och Sipsjöbanan. Gubbaskärret anser vi ska användas till affärsverksamhet. Industriområdet längst norrut (fd barktippen) har ett tveksamt läge och bör utgå ur planen. Vid anspråkstagande av industriområdet närmast viken på Skärstasidan ska stor hänsyn tas till de fastighetsägare som finns där idag. Det norra bergtäktsområdet anser vi ska utgå. Tillstånd för bergtäkt vid Råsten ska ske med stor restriktivitet.

Roslagens ornitologiska förening: Som tillägg till avsnitt 3.3.4 bör nämnas att hasselsnok finns vid slamdammarna. Det är en av tre kända platser i kommunen.

Kommentar: Det nya riksintresset för industriell produktion måste naturligtvis redovisas i planen. Texten bör även kompletteras med rekommendationer för skyddszoner kring miljöstörande verksamheter. Pappersbrukets nu aktuella utbyggnadsplaner, vilka reviderats efter att planförslaget upprättades, ska redovisas i beskrivningen. Industriområdet vid Granlund kan inte förskjutas norrut eftersom det då skulle tappa närkontakten med pappersbruket. Efterbehandling av befintliga tippar föreslås inte ingå i översiktsplanen. Upplaget vid Lundås bör avvecklas och har därför inte lagts fast i planen. På grund av dåliga markförhållanden bedöms det mindre lämpligt att utvidga småindustriområdet vid Vattrudan söderut. Däremot kan delar av området Gubbaskärret med fördel utnyttjas för handelsändamål. Industriområdet mellan Digrudan och Kornsta bör behållas för att möjliggöra en etablering av Fibercentrum. Bergtäktsområdet vid Varsvik kan behövas på mycket lång sikt och bör därför redovisas. Planen bör också redovisa platser för snötippar och masshantering. Hasselsnoken som finns vid slamdammarna kan nämnas i avsnitt 3.3.4.

Friluftsaktiviteter

Miljö- o hälsoskyddsnämnden: Placeringen av Skeboåparken är tveksam med tanke på Holmens utbyggnad och ny vägdragning.

Tekniska nämnden: Ett markområde som lämpar sig för odlingslotter bör reserveras i planen.

Stadsarkitektkontoret: Närströvområdet väster om Skärsta har reducerats till 1/6 av det område som finns gällande översiktsplan för kommunen. Överväganden och konsekvenser för bland annat befintliga motionsspår bör kommenteras under punkt 3.4.3.

Miljöpartiet de gröna: Strövområdet vid Skärsta har helt utan kommentar minskats i jämförelse med tidigare. Ett betydligt större område är intressant för många Skärstabor. Den intressekonflikt som råder ska framgå i planen. Golfbanan och parken med bad är bra förslag.

Centerpartiet: Närströvområdena är alldeles för få och för små. Det är angeläget att förstora de redan befintliga och att skapa några ytterligare, särskilt öster om samhället mellan Häverödal och Hallstavik. Ryttarföreningens verksamhet är viktig och därför ska stor hänsyn tas till deras behov av mark. Golfbanan kommer att bli en tillgång för bygden. Hallstavik med sin närhet till havet behöver ett utomhusbad.

Roslagens ornitologiska förening: Om golfbanan ska kunna godkännas får inga som helst kemikalier användas på sådant sätt att vattnet i Skeboån påverkas. En skyddszon på minst 100 meter måste lämnas i anslutning till vattendragen. ROF anser att en oinskränkt tillgänglighet till strandområdena, vägar och stigar är mycket viktigt.

Roslagens naturskyddsförening: Vi anser att strandskyddet på 100 meter måste behållas och att inga restriktioner får finnas som begränsar allmänhetens tillträde till Skeboån. RNF är dessutom oroade av att golfbanan föreslås så nära ån, då det är känt att konstgödsel och gifter normalt används vid golfbanor. På bägge sidor om ån ska det därför finnas en tillräckligt bred kantzon samtidigt som allt yt- och dräneringsvatten från banan leds till öppna dammar och ej till ån.

Hallstaviks Ryttarförening: Föreningen har lagt ner stora investeringar i stall, klubbhus, ridhus och ridbanor. Det är viktigt att ridanläggningen ingår som en del av Hallstavik i framtiden. Föreningen önskar därför få sitt disponerade markområde, enligt kartbilaga, inritat som markreservation i planen.

32 privatpersoner: Vi säger bestämt NEJ till att i plan minska ner närströvområdet mellan Skärsta och Norrtorp.

Kommentar: Skeboåparken bör ligga kvar i planen eftersom syftet med markreservationen är att försköna området och göra det tillgängligt för invånarna. Ett område för odlingslotter ska läggas in i planen. För de närströvområden som särskilt redovisas i planen är avsikten att de för all framtid ska undantas från exploatering. Givetvis finns härutöver stora områden med fri natur, även nära inpå tätorten. Ett nytt närströvområde bör redovisas närmast öster om Gottsta och strövområdet vid Skärsta kan utvidgas något i söder och nordväst. Området för ridverksamhet vid Skäret ska utvidgas för att stämma med de faktiska förhållandena.

Motorsport

Länsstyrelsen: Med hänsyn till det starka motorintresset som finns i regionen och särskilt i denna del av kommunen är det värdefullt att översiktsplanen redovisar ett förslag till lokalisering av en dragracingbana. Länsstyrelsen kan dock inte på nuvarande underlag avgöra huruvida förutsättningar finns för att anlägga en dragracingbana på denna plats. Ytterligare detaljerade studier med alternativa banplaceringar

inom det för ändamålet avsatta området bör göras innan slutlig ställning i frågan tas. Motorsportanläggningarna Orionparken och Sipsjöbanan bör enligt Länsstyrelsens mening inte anges som anläggning för friluftsliv utan betecknas på samma sätt som dragracingbanan.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden: Vilka konsekvenser för bullersituationen får en ny dragracingbana, ny tung industri och omläggning av vägar, med hänvisning till att området redan är bullerbelastat. En ny utredning av trafikbullerfrågorna för tätorten bör göras som belyser vilka områden som är belastade och vilka åtgärder som eventuellt kommer att fordras.

Stadsarkitektkontoret: För att lokaliseringen av dragracingbanan ska kunna ligga kvar i planförslaget till ett antagande i fullmäktige, bör det anges i planen att lokaliseringen förutsätter att kraven på lämplighet enligt PBL 2:1 och 2:2 kan tillgodoses med avseende på befintligt boende, rörligt friluftsliv och kommunens agenda 21.

Miljöpartiet de gröna: Vi anser att föreslaget område för dragracing ska utgå ur planen. Det är inte seriöst att skriva in en markanvändning som bygger på lösa hugskott och önsketänkande.

Centerpartiet: Det bör framgå av översiktsplanebeskrivningen att dragracingverksamheten ska prövas enligt miljöbalken. Yttersta medvetenhet och klarhet ska råda vad gäller konsekvenserna av denna markanvändning. I planen bör därför området betecknas som utredningsområde tills vi vet om lokaliseringen är möjlig att klara med hänsyn till miljökraven.

Roslagens ornitologiska förening: När det gäller planerna för en racingbana vidhåller ROF sina tidigare ståndpunkter och föreslår att projektet, med tanke på de negativa miljökonsekvenserna och konflikt med kommunens agenda 21, helt och hållet lyfts ut ur planen. Ett av länets mest skyddsvärda skogs- och myrmosaikområden runt Grundsjön skulle påverkas kraftigt negativt av den planerade banan.

Roslagens naturskyddsförening: Vi anser att förslaget om en dragracingbana i Hallstaviksområdet helt måste bort ur översiktsplanen. Detaljplaneprogrammet visar klart att denna typ av verksamhet står helt i motsats till kommunens agenda 21. Banan kommer inte heller att klara Naturvårdsverkets riktlinjer för buller. Otillåtna bullernivåer sträcker sig in över två områden av riksintresse för naturvården vid Grundsjön.

Motorklubben Orion: Klubben önskar få två områden vid Kusbyvägen som är markerade på en kartbilaga upptagna som ytor för parkeringsändamål vid speedwaytävlingar.

Birke Ewertz: Dragracingbanan är utomordentligt olämpligt placerad med hänsyn till bullerstörningar av bostäder och friluftslivsområden. Jag hänvisar till mitt tidigare samrådsyttrande och hemställer att kommunstyrelsen låter denna markreservation utgå ur planen.

32 privatpersoner: Med beaktande av att boendemiljön redan är hårt ansträngd av buller och andramiljöstörningar från fabrik, speedwaybana, motocrossbana, tunga fordon, slamdammar och bergkross är det otänkbart med denna motoranläggning. Ljudnivåer upp till 160 dBA och föroreningar till mark, luft och vatten. Vi anser att naturresurslagen, miljöskyddslagen, Naturvårdsverkets bullerriktlinjer och kommunens agenda 21 ska tillämpas och säger ett bestämt NEJ till anläggningen.

Kommentar: Det vore lämpligt att i planen redovisa såväl Sipsjöbanan och Orionparken som det nya området som nu är tänkt för dragracing med beteckningen motorsport. Det bör också framgå att en förutsättning för att dragracing ska kunna etableras är att den tänkta verksamheten klarar prövning enligt PBL respektive MB. Vi menar alltså att det vore fel att på detta stadium helt avfärda dragracingidén som flera yttranden har krävt. En ny bullerutredning, som MHN begärt, är givetvis önskvärd, men kan knappast göras inom ramen för översiktsplanearbetet. Motorklubben Orions önskemål om parkeringsplatser bör kunna lösas med vanligt bygglov.

Trafik

Länsstyrelsen: Kapitlet om transportleder för farligt gods bör kompletteras så att det är förenligt med Länsstyrelsens kungörelse om bl.a. rekommenderade vägar för transporter av farligt gods. Dessa leder bör även redovisas på karta i översiktsplanen.

Vägverket: Vägverket motsätter sig inte att kommunen håller öppet för nya vägsträckningar, men utbyggnad med statliga medel finns inte med i gällande länsplan 1998-2007. Om dragracingbanan kommer till är det nödvändigt att se över kapacitetsbehovet i korsningen med väg 76 samt även göra beräkningar för korsningen väg 76/1113. Befintliga och planerade GC-vägar bör framgå av en kartbilaga.

Polismyndigheten: Vägarna för transporter av farligt gods har angivits. I planförslaget bör även avsättas ett markområde för uppställning av farligt gods transporter med inhägnad och saneringsmöjligheter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden: En ny utredning av trafikbullerfrågorna för tätorten bör göras som belyser vilka områden som är belastade och vilka bullerdämpande åtgärder som eventuellt kommer att fordras.

Roslagens Naturskyddsförening: En ny väg 1116 måste självfallet dras i en annan sträckning för att undvika ingrepp i den 140-åriga naturskogen med höga naturvärden.

Roslagsbostäder: Den nya vägen 1116 för tunga transporter till området för tung industriverksamhet bör utgå och tillfarten i stället samordnas med den till bergtäktsområdena från väg 76. Härigenom kan negativa konsekvenser för friluftslivet och den biologiska mångfalden undvikas för skogsområdet väster om Skärsta. Kollektivtrafiken behöver förtätas och vägstandarden förbättras mot Uppsala. Härigenom kan Hallstavik bli mer attraktivt för näringslivet och som bostadsort.

Kommentar: Planen föreslås kompletteras med separata kartor för transportleder för farligt gods samt GC-vägar. Inhägnat område för uppställning av farligt gods transporter bör kunna anordnas vid vägkorset vid Sättra utan att därför särskilt markeras i översiktsplanen. Som tidigare nämnts bör en trafikbullerstudie för Hallstavik göras i en separat utredning. Avsikten med den föreslagna sträckningen av väg 1116 var att föra bort framtida tung trafik mot det nya industriområdet från bostadsområdet Skärsta. För att undvika att vägen i stället stör strövområdet väster om Skärsta föreslås att reservatet i stället dras söder om slamdammarna och ansluts till väg 76 norr om motorsportområdet. Även vägreservatet för en framtida sträckning av väg 1103 föreslås flyttas, nu till en något västligare sträckning som under hand föreslagits av stadsarkitektkontoret.

Teknisk försörjning

Tekniska nämnden: Nuvarande gräns för VA-verksamhetsområdet ska bibehållas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden: Skeboån påverkas av både direkta och diffusa utsläpp. För att ge råvattnet ett acceptabelt skydd måste intaget flyttas uppströms.

Miljöpartiet de gröna: Färskvattenintaget i Skeboån borde på sikt flyttas.

Roslagens Naturskyddsförening: För att långsiktigt kunna säkerställa dricksvattenförsörjningen är det viktigt att kraven på golfbanan blir mycket stränga så att näringsämnen och gifter hindras nå ån.

Kommentar: Att intaget till vattenverket bör flyttas uppströms framgår redan av avsnitt 3.7.1 i planbeskrivningen. Inom de två nya arbetsområdena utmed Uppsalavägen och det föreslagna nya bostadsområdet vid Hallstalund bedöms enskilda avloppslösningar olämpligt av miljö- och hälsoskyddsförvaltningen. En framtida utvidgning av VA-verksamhetsområdet, som nämns i avsnitt 3.7.2, är därför den bästa och kanske enda acceptabla lösningen.

Övrigt

Miljö- och hälsoskyddsnämnden: Flygstrålningsmätningen över kommunen tyder på förhöjda markradonhalter. Detta bör tas upp i översiktsplanen. Planen saknar redovisning av vilka pågående verksamheter som finns, om dessa ska bekräftas och hur avgränsningen gjorts.

Utbildningsnämnden: Punkten 2.4 beskriver utbildningsnivån på ett sätt som verkar nästan ödesbestämt. Utvecklingen och resultaten i kommunen på gymnasial nivå är positiv och de satsningar som görs är tydligt avläsbara i statistiken.

Omsorgsnämnden: Planen bör kompletteras med redovisning av omsorgsverksamheter på samma sätt som skett beträffande skolor och daghem. I all planering är det av största vikt att man redan från början har med tillgänglighetsfrågor.

Kommentar: De konstaterade riskerna för förhöjda markradonhalter bör nämnas i avsnitt 3.2.3. De miljöstörande verksamheter som redovisas som markreservationer på plankartan är avsedda att finnas kvar. Det som står i avsnitt 2.4 om utbildningsnivån i kommunen och Hallstabygden är baserat på fakta och bör redovisas. Befintliga omsorgsverksamheter redovisas i avsnitt 2.3.

Sammanfattning

Med anledning av de yttranden som inkommit föreslås denna fördjupning av översiktsplanen revideras på följande punkter;

2.3 Befintliga omsorgsverksamheter redovisas på kartan.
2.6 Det nya riksintresset för industriell produktion redovisas.
3.2.3 Riskerna för förhöjda markradonhalter redovisas i texten.
3.3.1 Gubbaskärret ska kunna användas för småindustri, service och handel.
3.3.2 Pappersbrukets aktuella utbyggnadsplaner redovisas.
3.3.3 Masshantering vid Hålmyren och Råsten samt snötipp vid Granlund redovisas. Rekommendationer för skyddszoner kring miljöstörande verksamheter införs i texten.
3.3.4 Förekomst av hasselsnok redovisas.
3.4.2 Område för odlingslotter läggs in sydöst om daghemmet vid Birgittavägen. Minigolfbanan redovisas.
3.4.3 Ett närströvområde läggs in öster om Gottsta och området väster om Skärsta utvidgas. Området för ridverksamhet vid Skäret justeras.
3.5.1 Orionparken och Sipsjöbanan redovisas som områden för motorsport.
3.5.2 Även det tilltänkta dragracingområdet redovisas som motorsport. Förutsättningarna för att dragracing ska kunna etableras tydliggörs.
3.6.1 Vägreservatet 1116 dras i en ny sträckning söder om slamdammarna. Vägreservatet 1103 flyttas något österut till ett bättre läge.
3.6.2 Transportleder för farligt gods redovisas på separat kartbild.

3.6.4 Gång- och cykelvägnätet redovisas på separat kartbild.
3.6.5 Sista stycket utgår.

De yttranden som inte tillgodosetts genom ovannämnda revideringar föreslås lämnas utan avseende.

Planering & Näringsliv

Åke Widman

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN

Planenheten
Claes Halling

Datum
3.5.1999.

Beteckning
1922-99-7891

Bilaga 4.

Norrtälje Kommunstyrelse
1999 -05- 0 6
Diarienr 98-39
Diarieplanbeteckn. 314

Norrtälje kommun
Ledningskontoret
Box 800
76 28 NORRTÄLJE

Förslag till översiktsplan (fördjupning) för tätorten Hallstavik i Norrtälje kommun,

Utställningsförslag januari 1999

Norrtälje kommun har överlämnat ett förslag till översiktsplan i samband med utställning enligt 4 kap. 6 § plan- och bygglagen (PBL).

Länsstyrelsen har den 16 januari 1998 avgivit samrådsyttrande över en tidigare version av planförslaget.

Vid utställningen begränsar Länsstyrelsen granskningen till om förslaget inte tillgodoser riksintressen, om förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt miljöbalken överträds, om frågor som angår två eller flera kommuner inte samordnats på ett lämpligt sätt samt om bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller behovet av skydd mot olyckshändelser. Nedanstående frågor kan leda till att Länsstyrelsen enligt 12 kap. 1 § PBL, kommer att pröva kommunens beslut att anta detaljplaner eller områdesbestämmelser.

Granskningsyttrandet ska enligt 4 kap. 2 § PBL fogas till översiktsplanen.

Länsstyrelsen har under utställningstiden givit Vägverket region Stockholm, Banverket mellersta regionen, Sjöfartsverket Stockholms sjötrafikområde, Svenska Kraftnät, Vattenfall och I1/Fo44 tillfälle att lämna synpunkter på förslaget.

HOLMENS INDUSTRIOMRÅDE

Holmens industriområde är av riksintresse för kulturmiljövården. Enligt Länsstyrelsens uppfattning är området även av riksintresse för industriell produktion. Avvägningen mellan dessa olika intressen får ske i anslutning till kommande prövningar, bland annat av nu aktualiserad utbyggnad.

Postadress
Box 22067
104 22 STOCKHOLM

Besöksadress
Hantverkargatan 29

Telefon
08 - 785 40 00 (växel)
08 - 785 54 19 (direkt)

Telefax
08 - 785 43 50 (reception)
08 – 651 28 75 (direkt)

Postgirokonto
3 51 72 - 6

KULTURMILJÖ / Riksintresse

Jämfört med samrådsförslaget har det nu utställda förslaget utökats med etableringsområden, framförallt öster om Edeboviken, som berör riksintresset för kulturmiljövård.

Länsstyrelsen bedömer att den föreslagna utvidgningen av Holmens industriområde påverkar riksintresset negativt. Huruvida det innebär en påtaglig skada enligt miljöbalkens mening kan i detta översiktliga sammanhang inte avgöras utan är beroende av mer detaljerad planering.

För Holmens bruks räkning planeras utvidgning både norr och söder om nuvarande pappersbruksområde. Framförallt utvidgningen mot norr berör byggnader av stort kulturhistoriskt värde och som är intimt förknippade med Hallstavik som bruksort. Inom området ligger bl.a. mässen, tjänstemannavillor, ingenjörsvillor och disponentbostaden, byggnader som avspeglar tjänstemannasidan av bruksorten. Dessa utgör en väsentlig kategori av byggnader i en bruksort och kompletterar arbetarbostäder, fabriksbyggnader och institutionsbyggnader. Det framgår inte av förslaget hur dessa kommer att påverkas av en eventuell utvidgning. Från kulturhistorisk synpunkt är det angeläget att stora ansträngningar vidtas för att bevara även denna del av bruket.

Kulturminnesvårdens riksintresse konstitueras av brukssamhället Hallstavik. I första hand gäller detta den tidiga bostadsbebyggelsen och institutionsbyggnaderna, men även fabriken och dess verksamhet. I en fördjupad beskrivning av riksintresset som Länsstyrelsen utarbetat i november 1995, har följande uttalats:
"Äldre byggnader inom fabriksområdet och högre tjänstemannavillor från anläggningsskedet (1913 - 23) bör om möjligt bevaras. Eventuell nytillkommande bebyggelse som bedöms nödvändig för brukets fortsatta drift bör lokaliseras och utformas så att det ursprungliga brukssamhällets delar påverkas så lite som möjligt."

INDUSTRIELL PRODUKTION / Riksintresse

Fabriksanläggningen i Hallstavik är en av Sveriges största anläggningar för produktion av papper. Holmens Industriområde är enligt Länsstyrelsens uppfattning ett mark- och vattenområde av riksintresse som är lämpligt för industriell produktion (3 kap 8 § miljöbalken (MB)). NUTEK, som har ansvaret att peka ut sådana riksintresseområden enligt förordningen till MB om hushållning med mark- och vattenområden m.m. har ännu inte lämnat någon redovisning vilka områden som NUTEK bedömer vara av riksintresse. Länsstyrelsen har underrättat NUTEK om sin uppfattning och kommer att behandla området som ett riksintresse för industriell produktion.

Underhand har under utställningstiden framkommit att Holmens bruk för en rationell drift erfordrar ytterligare mark i norr och i söder än vad som redovisas i översiktsplaneförslaget. Den önskade utvidgningen bör övervägas av kommunen och om denna anses rimlig redovisas i översiktsplanen.

MILJÖSTÖRANDE ANLÄGGNINGAR / Hälsa och säkerhet

Det är viktigt att ny bebyggelse inte medges där den blir olämplig med hänsyn till de störningar som kan befaras t.ex. i form av buller, luftföroreningar från trafikleder, störningar från industrier och verksamheter samt där risker föreligger med hänsyn till transporter och handhavande av farligt gods. Förslaget redovisar inte vilka krav på skyddszoner som erfordras för att intilliggande bostäder, arbetsplatser eller annan bebyggelse / anläggning där människor varaktigt vistas ska anses bli lämpliga. I dessa avseenden ger översiktsplanen inte tillräcklig ledning för hur kommande konflikter i de enskilda situationerna ska hanteras.

Länsstyrelsen finner att **Holmens pappersbruk** som utgör en §43-anläggning enligt räddningstjänstlagen, och där bl.a. gasol och svaveldioxid hanteras samt **hamnen i Hallstavik,** dit fartyg med farligt gods anländer utgör sådana anläggningar som bör behandlas enligt ovan. Även **bensinstationer** utgör en sådan riskkälla.

Kapitlet om transportleder för farligt gods bör kompletteras så att den är förenlig med Länsstyrelsens kungörelse om bl.a. rekommenderade vägar för transporter av farligt gods. Dessa leder bör även redovisas på karta i översiktsplanen.

De vägar som enligt Länsstyrelsens kungörelse, den 1 mars 1999 (01FS 1999:53), är transportleder för farligt gods i Hallstavik är följande: Väg 76, Väg 1103 / Carl Wahrens väg, Väg 1111 / Uppsalavägen samt Tulkavägen mellan Uppsalavägen och Skolvägen.

MOTORANLÄGGNINGAR / Hälsa och säkerhet

DRAGRACINGBANAN

Med hänsyn till det starka motorintresset som finns i regionen och särskilt i denna del av kommunen är det värdefullt att översiktsplanen redovisar ett förslag till lokalisering av en dragracingbana. Länsstyrelsen kan dock inte på nuvarande underlag avgöra huruvida förutsättningar finns för att anlägga en dragracingbana inom det för ändamålet avsatta området.

Ytterligare detaljerade studier med alternativa banplaceringar inom det för ändamålet avsatta området bör göras innan slutlig ställning i frågan tas.

Länsstyrelsen har i yttrande i oktober 1998 över ett program för detaljplaneläggning för dragracingbanan framhållit att banan med i programmet redovisad förläggning inte torde klara de krav som kan komma att ställas i samband med prövningen enligt MB bl.a. vad gäller störningarna i form av buller för tätorten.

Frågan om dragracingbanans lämplighet har ännu inte klarlagts. Detta prövas dels i PBL men också i MB.

Anläggning för motorsport ska enligt MB anmälas till den kommunala miljö- och hälsoskyddsnämnden som ska bedöma verksamheten utifrån miljöbalkens bestämmelser. Bl.a. så ska lokaliseringsprincipen tillämpas "Man ska välja en sådan plats att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet." Förutom att i valet mellan olika lokaliseringar välja den bästa ska även platsen som sådan vara lämplig. Eftersom detta är en avgörande förutsättning för etablering av dragracingbanan krävs att detta beaktas i det fortsatta planarbetet.

ÖVRIGA MOTORANLÄGGNINGAR

Motorsportanläggningarna i Orionparken (speedway) och Sipsjöbanan (motocross) bör enligt Länsstyrelsens mening inte anges som anläggning för friluftsliv utan anges på samma sätt som området för dragracingbanan. Detta bör ske såvida inte motoranläggningarna på sikt avses att avvecklas. Något sådant omtalas det dock inte om i översiktsplaneförslagets text.

I den slutliga handläggningen deltog planchef Carl-Gustaf Hagander, beslutande, förste antikvarie Mats Jonsäter, miljöhandläggarna Ingmarie Ahlberg och Mattias Jansson, fysisk planerare Malén Wasting och byrådirektör Claes Halling, föredragande.

Carl-Gustaf Hagander

Claes Halling

Kopia till:

NUTEK
Banverket, Mellersta regionen
I1/Fo 44
Sjöfartsverket, Stockholms sjötrafikområde
Svenska Kraftnät, Anläggningar
Vattenfall Sveanät AB
Vägverket, region Stockholm

Region- och trafikkontoret

Befolkningsskyddsenheten
Kulturmiljöenheten
Lantbruksenheten
Mark- och vattenskyddsenheten
Naturvårdsenheten
Planenheten

Kf § 313 Dnr Ks 98-39 214

Fördjupad översiktsplan för Hallstaviks tätort

Sedan 1997 har det pågått ett arbete med att ta fram ett förslag till fördjupad översiktsplan för Hallstaviks tätort. Förslaget har varit utställt för samråd och granskning vid två tillfällen.

Föreliggande förslag är reviderat efter utställning och länsstyrelsens granskningsyttrande.

Ledningskontoret föreslår i skrivelse 1999-09-07 kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att anta föreliggande förslag till fördjupad översiktsplan för Hallstaviks tätort.

Au 16/9 Arbetsutskottet beslutade vid sammanträde 1999-09-16, § 259 att vilandeförklara ärendet.

Au 28/10 Arbetsutskottet har behandlat ärendet 1999-10-28, § 303 och beslutat för egen del att uppdra till ledningskontoret komplettera med ett vägreservat vid det planerade industriområdet vid Skärsta i enlighet med dagens diskussion, samt att till kommunstyrelsens sammanträde skall föreligga yttrande från Holmens Bruk ang ovanstående komplettering.

Ks 2/12 Föreligger yttrande från Hallsta Pappersbruk daterat 1999-11-16. Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 1999-12-02, § 283, varvid kommunfullmäktige föreslogs besluta att anta föreliggande reviderade förslag till fördjupad översiktsplan för Hallstaviks tätort.

Kf 20/12 Yrkanden:

Christer Candal (m) med instämmande av Håkan Jonsson (s), Lars-Erik Jansson (s), Ola Bertilsson (s) och Jan Lindegren (s)
- bifall till kommunstyrelsens förslag

Kf § 313 forts

Bengt Ericsson (c) med instämmande av Torgny Åberg (s), Berit Jansson (c) och Catarina Wahlgren (v)
- att området för motorsport görs om till utredningsområde

Bridget Wedberg (mp)
- i första hand att området för motorsport lyfts ut ur planen tills hela miljöprövningen är klar, i andra hand bifall till Bengt Ericssons (c) m.fl. yrkande.

Dessutom yttrar sig Hans Andersson (fp).

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på bifall till eller avslag på de under överläggningen framställda yrkandena och finner kommunfullmäktige besluta bifalla kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begärs.

Omröstningsproposition

Ordföranden meddelar att kommunstyrelsens förslag är huvudförslag. Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning

a) proposition på Bengt Ericssons (c) m.fl. och Bridget Wedbergs (mp) yrkanden för att utse motförslag
b) omröstning beträffande kommunstyrelsens förslag och det yrkande som kommunfullmäktige utser till motförslag

a) ordföranden ställer proposition enligt punkt a) ovan varvid kommunfullmäktige beslutar anta Bengt Ericssons (c) m.fl. yrkande som motförslag

b) omröstning enligt punkt b) ovan
ja-röst för bifall till kommunstyrelsens förslag
nej-röst för bifall till Bengt Ericssons (c) m.fl. yrkande

Kf §313 forts

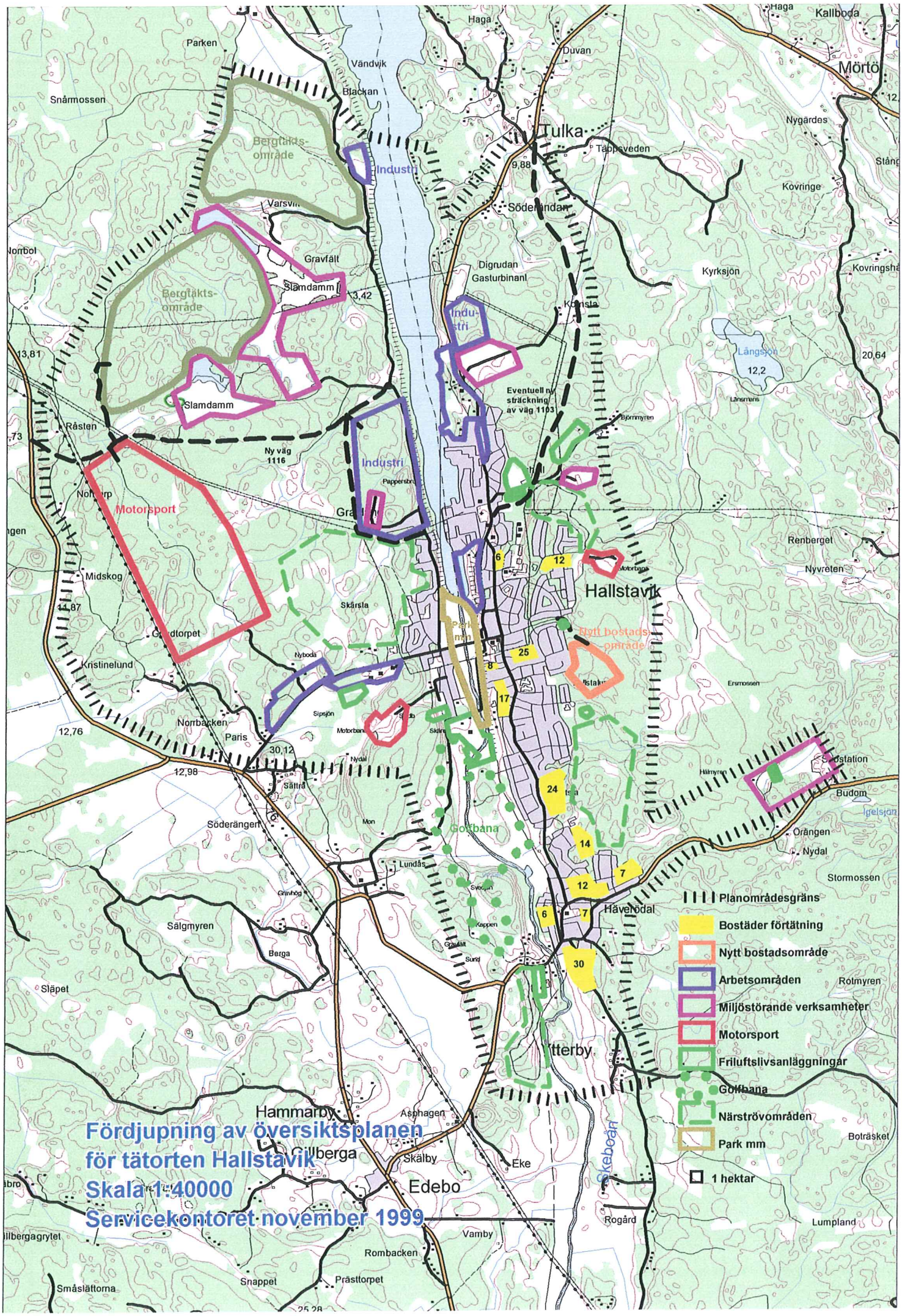
Omröstningsresultat

Med 42 ja-röster och 19 nej-röster beslutar kommunfullmäktige bifalla kommunstyrelsens förslag. Se omröstningsprotokoll.

Kommunfullmäktiges beslut:

att enligt kommunstyrelsens förslag anta föreliggande reviderade förslag till fördjupad översiktsplan för Hallstaviks tätort.

Reservation
Centerpartiets, vänsterpartiets och miljöpartiets ledamöter och tjänstgörande ersättare till förmån för Bengt Ericssons (c) m.fl. yrkande

Fördjupning av översiktsplanen
för tätorten Hallstavik
Skala 1:40000
Servicekontoret november 1999
Planområdesgräns
Bostäder förtätning
Nytt bostadsområde
Arbetsområden
Miljöstörande verksamheter
Motorsport
Friluftslivsanläggningar
Golfbana
Närströvområden
Park mm
1 hektar
Hallstavik
Tulka
Mörtö
Kallboda
Haga
Duvan
Parken
Vändvik
Blackan
Snårmossen
Tåppsveden
Nygårdes
Kovringe
Kyrksjön
Långsjön
Renberget
Nyvreten
Midskog
Skärsta
Kristinelund
Norrbacken
Paris
Söderängen
Lundås
Gravhög
Sälgmyren
Berga
Släpet
Håvelrödal
Stormossen
Örängen
Nydal
Budom
Hammarby
Asphagen
Gilberga
Skälby
Eke
Edebo
Vamby
Rombacken
Snappet
Prästtorpet
Småslättorna
Rogård
Lumpland
Boträsket
Rotmyren
Ersmossen
Bergtäkts-område
Industri
Motorsport
Nytt bostads-område
Golfbana
Ny väg 1116
Eventuell ny sträckning av väg 1103
Slamdamm
Gravfält
Dignudan
Gasturbinanl
Söderängen
Pappersbro
Råsten
Sipsjön
Nybodå
Sältrå
Hökmyren
Björnmyren
Länsmans
Skeboån